

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра обліку та аудиту

Л.Я. Шевченко
О.С. Роєва

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Кривий Ріг

2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра обліку та аудиту

Л.Я. Шевченко
О.С. Роєва

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Затверджено на засіданні
кафедри обліку та аудиту
Протокол № 17
від “04” червня 2018 р.

Схвалено навчально-методичною
радою ДонНУЕТ
Протокол №6
від “ 19 ” червня 2018 р.

Кривий Ріг
2018

УДК 657

Ш 37

Рецензенти:

М.Т. Шендригоренко, кандидат економічних наук, доцент

О.В. Неізнана, кандидат економічних наук, доцент

Шевченко Л.Я.

Роєва О.С.

Ш 37 Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Фінансовий облік» [Текст]: для студ. всіх спеціальностей, ступінь бакалавр / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. обліку та аудиту; Л.Я. Шевченко, О.С. Роєва – Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2018. – 80 с.

Методичні рекомендації розроблені для надання допомоги студентам всіх спеціальностей, навчальним планом для яких передбачено вивчення дисципліни «Фінансовий облік» У методичних рекомендаціях сформульовано мету, предмет, загальні рекомендації щодо вивчення дисципліни, зміст практичних занять, методичні рекомендації з організації самостійної роботи студентів, список рекомендованої літератури.

© Шевченко Л.Я., Роєва О.С. ,2018

© Донецький національний
університет економіки і
торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2018

ЗМІСТ

ВСТУП		5
ЧАСТИНА 1	ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	6
	Змістовий модуль 1. Облік оборотних та необоротних активів	6
	Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрт, фінансових результатів	8
ЧАСТИНА 2	ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ/ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	22
	Змістовий модуль 1. Облік оборотних та необоротних активів	23
	Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрт, фінансових результатів	31
ЧАСТИНА 3	МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	41
	Змістовий модуль 1. Облік оборотних та необоротних активів	41
	Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрт, фінансових результатів	61

Дисципліна «Фінансовий облік» вивчає методику фінансового обліку та відображення в фінансовій звітності активів та пасивів підприємства.

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх спеціалістів твердих теоретичних знань і практичних навичок щодо фінансового обліку активів та пасивів підприємства, підготовки й надання фінансової інформації різним користувачам для розробки, обґрунтування й прийняття управлінських рішень.

Завданням вивчення дисципліни є теоретична підготовка студентів з питань нормативного регулювання фінансового обліку та фінансової звітності, а також практична підготовка з метою придбання вмінь та навичок відображення в первинному та зведеному фінансовому обліку і фінансовій звітності господарських операцій, пов'язаних з діяльністю підприємства.

Студент повинен знати:

- економічний зміст об'єктів обліку на основі загальної економ. теорії;
- економічний зміст господарських фактів, явищ і процесів, їх взаємозв'язок на основі теорії подвійного запису бухгалтерського обліку;
- закони, які впливають на побудову і ведення фінансового обліку (документування господарських фактів, формування системи показників фінансової діяльності підприємства);
- методику складання бухгалтерського запису будь-якого явища, факту та процесу, які пов'язані з фінансово-господарською діяльністю підприємства;
- організацію обліку підприємницької діяльності та документальне оформлення всіх видів операцій з придбання та продажу активів, обліку коштів, цінних паперів, форм розрахунків тощо.

Студент повинен вміти:

- оформляти первинні документи та реєстри аналітичного і синтетичного обліку з операцій фінансово-господарської діяльності підприємства;
- забезпечити повний і своєчасний облік руху грошових коштів і матеріальних цінностей з метою збереження власності підприємства;
- організувати облік витрат підприємницької діяльності;
- забезпечити достовірний облік процесу інвестування;
- узагальнювати облікову інформацію у фінансовій звітності та своєчасно надавати її зовнішнім і внутрішнім користувачам.

Дисципліна «Бухгалтерський облік» забезпечує підготовку студентів зі всіх спеціальностей і разом з іншими дисциплінами формує інтегрований підхід до економічної підготовки бакалаврів.

ЧАСТИНА 1

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни

1.1. Для студентів денної форми навчання

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	вибіркова для студентів напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, години	45
Практичні/семінарські, годин	27
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	78
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4,8
самостійної роботи студента	6
Вид контролю	залік

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	вибіркова для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, години	30
Практичні/семінарські, годин	35
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	85
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	5
самостійної роботи студента	6
Вид контролю	залік

1.2. Для студентів заочної форми навчання

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	вибіркова для студентів напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, години	6
Практичні/семінарські, годин	8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	136
Вид контролю	залік

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	вибіркова для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	2
Лекції, години	10
Практичні/семінарські, годин	8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	132
Вид контролю	залік

2. Програма дисципліни

Мета - формування системи знань з теоретичних питань фінансового обліку і його методології, практичних навичок ведення фінансового обліку підприємств, організацій, установ, підготовки й надання фінансової інформації різним користувачам для розробки, обґрунтування й прийняття управлінських рішень.

Завдання - ознайомлення з теоретичними основами фінансового обліку; дослідження системи законодавчо - нормативного регулювання обліку; дослідження методів ведення обліку, складання фінансової звітності та критерії її оцінювання, економічного змісту об'єктів обліку на основі загальної економічної теорії, економічного змісту господарських фактів, явищ і процесів, їх взаємозв'язок на основі теорії подвійного запису бухгалтерського обліку.

Предмет: вивчення сутності активів та пасивів підприємства, відображення їх в обліку з ціллю прийняття управлінських рішень.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Основи побудови фінансового обліку.
2. Облік основних засобів та нематеріальних активів.
3. Облік виробничих запасів.
4. Облік грошових коштів.
5. Облік готової продукції та її реалізації.
6. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань.
7. Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом.
8. Облік доходів і витрат.
9. Облік фінансових результатів діяльності підприємства.
10. Фінансова звітність підприємства.

3. Структура дисципліни

**3.1.1 Для студентів денної форми навчання на пряму підготовки
6.030504 «Економіка підприємства»**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекції	пр./сем.	лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Облік оборотних та необоротних активів					
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	10	4	2	-	4
Тема 2. Облік основних засобів та нематеріальних активів	20	4	4	-	12
Тема 3. Облік виробничих запасів	18	4	4	-	10
Тема 4. Облік грошових коштів	18	4	4		10
Тема 5. Облік готової продукції та її реалізації	16	4	2		10
Разом за змістовим модулем 1	82	20	16		46
Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів					
Тема 6. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	12	4	2	-	6
Тема 7. Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом	16	6	2	-	8
Тема 8. Облік доходів і витрат	17	6	3	-	8
Тема 9. Облік фінансових результатів діяльності підприємства	13	5	2		6
Тема 10. Фінансова звітність підприємства	10	4	2	-	4
Разом за змістовим модулем 2	68	25	11	-	32
Усього годин	150	45	27	-	78

3.1.2. Для студентів денної форми навчання на пряму підготовки

6.030508 «Фінанси і кредит»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекції	пр./сем.	лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Облік оборотних та необоротних активів					
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	8	2	2	-	4
Тема 2. Облік основних засобів та нематеріальних активів	20	4	4	-	12
Тема 3. Облік виробничих запасів	16	2	4	-	10
Тема 4. Облік грошових коштів	18	4	4		10
Тема 5. Облік готової продукції та її реалізації	16	2	4		10
Разом за змістовим модулем 1	78	14	18		46
Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів					
Тема 6. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	14	4	2	-	8
Тема 7. Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом	17	4	5	-	8
Тема 8. Облік доходів і витрат	14	4	2	-	8
Тема 9. Облік фінансових результатів діяльності підприємства	14	2	4		8
Тема 10. Фінансова звітність підприємства	13	2	4	-	7
Разом за змістовим модулем 2	72	16	17	-	39
Усього годин	150	30	35	-	85

3. Структура дисципліни

**3.2.1. Для студентів заочної форми навчання напряму
підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	пр./сем.	лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Облік оборотних та необоротних активів					
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	10,5	0,5	-		10
Тема 2. Облік основних засобів та нематеріальних активів	13,5	0,5	1		12
Тема 3. Облік виробничих запасів	13,5	0,5	1		12
Тема 4. Облік грошових коштів	13,5	0,5	1		12
Тема 5. Облік готової продукції та її реалізації	16	1	1		14
Разом за змістовим модулем 1	67	3	4		60
Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів					
Тема 6. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	15	0,5	0,5	-	14
Тема 7. Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом	17,5	0,5	1	-	16
Тема 8. Облік доходів і витрат	18	1	1	-	16
Тема 9. Облік фінансових результатів діяльності підприємства	17,5	0,5	1		16
Тема 10. Фінансова звітність підприємства	15	0,5	0,5	-	14
Разом за змістовим модулем 2	83	3	4	-	76
Усього годин	150	6	8	-	136

**3.2.2. Для студентів заочної форми навчання напряму
підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	пр./сем.	лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Облік оборотних та необоротних активів					
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	11	1	-		10
Тема 2. Облік основних засобів та нематеріальних активів	14	1	1		12
Тема 3. Облік виробничих запасів	14	1	1		12
Тема 4. Облік грошових коштів	14	1	1		12
Тема 5. Облік готової продукції та її реалізації	16	1	1		14
Разом за змістовим модулем 1	69	5	4		60
Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів					
Тема 6. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	15,5	1	0,5	-	14
Тема 7. Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом	18	1	1	-	16
Тема 8. Облік доходів і витрат	14	1	1	-	12
Тема 9. Облік фінансових результатів діяльності підприємства	18	1	1		16
Тема 10. Фінансова звітність підприємства	15,5	1	0,5	-	14
Разом за змістовим модулем 2	81	5	4	-	72
Усього годин	150	10	8	-	132

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

**4.1. Для студентів денної форми навчання напряму
підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»**

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Облік оборотних та необоротних активів		
1	Семінар – дискусія Основи побудови фінансового обліку	2
2	Семінар запитань і відповідей Облік основних засобів та нематеріальних активів	2
3	Семінар з виконанням практичних задач Облік основних засобів та нематеріальних активів	2
4	Семінар запитань і відповідей Облік виробничих запасів	2
5	Семінар з виконанням практичних задач Облік виробничих запасів	2
6	Семінар запитань і відповідей Облік грошових коштів	2
7	Семінар з виконанням практичних задач Облік грошових коштів	2
8	Семінар запитань і відповідей Облік готової продукції та її реалізації	2
Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів		
9	Семінар з виконанням практичних задач Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	2
10	Семінар запитань і відповідей Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом	2
11	Семінар запитань і відповідей Облік доходів і витрат	3
12	Семінар запитань і відповідей Облік фінансових результатів діяльності підприємства	2
13	Семінар з виконанням практичних задач Фінансова звітність підприємства	2
	Всього	27

4.2. Для студентів денної форми навчання напряму підготовки

6.030508 «Фінанси і кредит»

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Облік оборотних та необоротних активів		
1	Семінар – дискусія Основи побудови фінансового обліку	2
2	Семінар запитань і відповідей Облік основних засобів та нематеріальних активів	2
3	Семінар з виконанням практичних задач Облік основних засобів та нематеріальних активів	2
4	Семінар запитань і відповідей Облік виробничих запасів	2
5	Семінар з виконанням практичних задач Облік виробничих запасів	2
6	Семінар запитань і відповідей Облік грошових коштів	2
7	Семінар з виконанням практичних задач Облік грошових коштів	2
8	Семінар запитань і відповідей Облік готової продукції та її реалізації	2
9	Семінар з виконанням практичних задач Облік готової продукції та її реалізації	2
Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів		
10	Семінар з виконанням практичних задач Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	2
11	Семінар запитань і відповідей Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом	2
12	Семінар з виконанням практичних задач Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом	3
13	Семінар запитань і відповідей Облік доходів і витрат	2
14	Семінар запитань і відповідей Облік фінансових результатів діяльності підприємства	2
15	Семінар з виконанням практичних задач Облік фінансових результатів діяльності підприємства	2
16	Семінар запитань і відповідей Фінансова звітність підприємства	2
17	Семінар з виконанням практичних задач Фінансова звітність підприємства	2
	Всього	35

**4.3. Для студентів заочної форми навчання напряму
підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»**

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Облік оборотних та необоротних активів		
1	Семінар – дискусія Основи побудови фінансового обліку	-
2	Семінар запитань і відповідей Облік основних засобів та нематеріальних активів	1
3	Семінар з виконанням практичних задач Облік виробничих запасів	1
4	Семінар з виконанням практичних задач Облік грошових коштів	1
5	Семінар запитань і відповідей Облік готової продукції та її реалізації	1
Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів		
6	Семінар з виконанням практичних задач Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	0,5
7	Семінар запитань і відповідей Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом	1
8	Семінар запитань і відповідей Облік доходів і витрат	1
9	Семінар запитань і відповідей Облік фінансових результатів діяльності підприємства	1
10	Семінар з виконанням практичних задач Фінансова звітність підприємства	0,5
	Всього	8

**4.4. Для студентів заочної форми навчання напряму
підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»**

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Облік оборотних та необоротних активів		
1	Семінар – дискусія Основи побудови фінансового обліку	-
2	Семінар запитань і відповідей Облік основних засобів та нематеріальних активів	1
3	Семінар з виконанням практичних задач Облік виробничих запасів	1
4	Семінар з виконанням практичних задач Облік грошових коштів	1
5	Семінар запитань і відповідей Облік готової продукції та її реалізації	1

Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів		
6	Семінар з виконанням практичних задач Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	0,5
7	Семінар запитань і відповідей Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом	1
8	Семінар запитань і відповідей Облік доходів і витрат	1
9	Семінар запитань і відповідей Облік фінансових результатів діяльності підприємства	1
10	Семінар з виконанням практичних задач Фінансова звітність підприємства	0,5
	Всього	8

5. Індивідуальні завдання

5.1. для студентів денної форми навчання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір інформації щодо проблемних питань удосконалення фінансового обліку в Україні.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

5.2. для студентів заочної форми навчання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Відповідно до розділу III Методичних рекомендацій для вивчення дисципліни «Фінансовий облік» виконати одне із завдань, запропонованих у темах розділу (метод закріплення завдання за студентом визначається викладачем).

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

6.1. Для студентів денної форми навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»

Вид та тема семінарських (практичних) занять	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Облік оборотних та необоротних активів			

<p>Семінар – дискусія</p> <p>Основи побудови фінансового обліку</p>	4	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: основи побудови фінансового обліку, виникнення обліку; поняття про фінансовий облік; предмет та об'єкти обліку; відмінності фінансового обліку від управлінського. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Нормативно – правове забезпечення ведення бухгалтерського обліку. Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку. Організація документообігу і зберігання документів. План рахунків бухгалтерського обліку.</p> <p>Джерела [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 37, 44].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка до презентації доповіді.</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей</p>
<p>Семінар запитань і відповідей</p> <p>Облік основних засобів та нематеріальних активів</p>	12	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: основні засоби, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки по обліку основних засобів. Облік наявності і руху основних засобів. Облік операційної і фінансової оренди основних засобів. Облік амортизації та зносу основних засобів. Інвентаризація основних засобів. Інші необоротні матеріальні активи, поняття, їх класифікація. Облік інших необоротних матеріальних активів. нематеріальні активи, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки з обліку нематеріальних активів. Облік наявності і руху нематеріальних активів. Облік амортизації та зносу нематеріальних активів</p> <p>Джерела [1, 2, 3, 7, 37, 44].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка до понятійного диктанту.</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант</p>
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Облік виробничих</p>	10	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: запаси, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки по обліку виробничих запасів. Облік наявності і руху виробничих запасів та малоцінних і швидкозношуваних</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання</p>

запасів		предметів. Інвентаризація виробничих запасів. Джерело [1, 2, 3, 9, 14, 37, 44]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання журналів – ордерів, сальдово – оборотної відомості, головної книги.	практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Облік грошових коштів	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: нормативно – правове забезпечення ведення касових операцій. Облік касових операцій. Інвентаризація каси. Порядок відкриття і закриття рахунків в установах банків. Облік операцій на поточному рахунку. Облік операцій на інших рахунках у банку. Джерело [1, 2, 3, 4, 6, 9,11, 12, 37, 44]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання первинних документів обліку грошових коштів.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв’язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Облік готової продукції та її реалізації	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: готова продукція: визначення та оцінка. Облік випуску готової продукції. Облік реалізації готової продукції. Джерело [1, 2, 3, 9, 14, 37, 44]. . 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання журналів – ордерів, сальдово – оборотної відомості, головної книги, фінансової звітності.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв’язання практичних завдань
Разом змістовий модуль 1	46		
Змістовий модуль 2. Облік зобов’язань, доходів та витрат, фінансових результатів			
Семінар з виконанням практичних	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: документування операцій з обліку	Тестування, фронтальне та

<p>задач</p> <p>Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань</p>		<p>довгострокових та короткострокових зобов'язань та в зображення їх в обліку.</p> <p>Джерело [1, 2, 3, 9, 14, 37, 44].</p> <p>2. Самотестування..</p> <p>3. Самоперевірка знань шляхом складання бухгалтерських проведень</p>	<p>індивідуальн е опитування, розв'язання практичних завдань, понятійний диктант</p>
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом</p>	8	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: заробітна плата: поняття, види та форми. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці. Відображення операцій з обліку розрахунків з оплати праці на рахунках бухгалтерського обліку. Облік нарахувань та утримань з заробітної плати. Розкриття інформації про заробітну плату в облікових регістрах та фінансовій звітності поняття податків, їх види. Документування господарських операцій з обліку розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків за податками і платежами на рахунках бухгалтерського обліку. Облік розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків з бюджетом на рахунках бухгалтерського обліку. Розкриття інформації про розрахунки з бюджетом з податків та обов'язкових платежів в облікових регістрах та фінансовій звітності.</p> <p>Джерело [1,2, 4, 25, 44].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Самоперевірка знань шляхом складання журналів – ордерів, сальдово – оборотної відомості, головної книги.</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальн е опитування, розв'язання практичних завдань</p>
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Облік доходів і витрат</p>	8	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: економічна сутність та класифікація доходів і витрат. Групування витрат за економічними елементами. Формування та облік собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Характеристика рахунків з обліку доходів і витрат. Облік</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальн е опитування, розв'язання практичних</p>

		<p>доходів і витрат. Відображення даних про доходи і витрати в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.</p> <p>Джерело [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Самоперевірка знань шляхом складання бухгалтерських проведень</p>	завдань
--	--	---	---------

1	2	3	4
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Облік фінансових результатів діяльності підприємства</p>	6	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: економічна сутність та класифікація фінансових результатів. Характеристика рахунків з обліку фінансових результатів. Облік фінансових результатів. Відображення даних про фінансові результати в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.</p> <p>Джерело [1,2, 4, 5, 14,15,44].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Самоперевірка знань шляхом складання журналів – ордерів, сальдово – оборотної відомості, головної книги, фінансової звітності.</p>	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв’язання практичних завдань
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Фінансова звітність підприємства</p>	4	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: склад і призначення фінансової звітності підприємства. Порядок складання. Виправлення помилок.</p> <p>Джерело [1, 2, 4, 5, 6, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 22, 27, 34, 35, 44, 63].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Самоперевірка знань шляхом складання форм фінансової звітності.</p>	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв’язання практичних завдань
Разом змістовий	32		

модуль 2			
Разом	78		

**6.2. Для студентів денної форми навчання напряму підготовки
6.030508 «Фінанси і кредит»**

Вид та тема семінарських (практичних) занять	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Облік оборотних та необоротних активів			
Семінар – дискусія Основи побудови фінансового обліку	4	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: основи побудови фінансового обліку, виникнення обліку; поняття про фінансовий облік; предмет та об'єкти обліку; відмінності фінансового обліку від управлінського. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Нормативно – правове забезпечення ведення бухгалтерського обліку. Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку. Організація документообігу і зберігання документів. План рахунків бухгалтерського обліку.</p> <p>Джерела [1,2, 3,4, 5,6, 7, 37,44].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка до презентації доповіді.</p>	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей

<p>Семінар запитань і відповідей</p> <p>Облік основних засобів та нематеріальних активів</p>	12	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: основні засоби, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки по обліку основних засобів. Облік наявності і руху основних засобів. Облік операційної і фінансової оренди основних засобів. Облік амортизації та зносу основних засобів. Інвентаризація основних засобів. Інші необоротні матеріальні активи, поняття, їх класифікація. Облік інших необоротних матеріальних активів, нематеріальні активи, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки з обліку нематеріальних активів. Облік наявності і руху нематеріальних активів. Облік амортизації та зносу нематеріальних активів</p> <p>Джерела [1, 2, 3, 7, 37, 44].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка до понятійного диктанту.</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант</p>
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Облік виробничих запасів</p>	10	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: запаси, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки по обліку виробничих запасів. Облік наявності і руху виробничих запасів та малоцінних і швидкозношуваних предметів. Інвентаризація виробничих запасів.</p> <p>Джерело [1, 2, 3, 9, 14, 37, 44].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Самоперевірка знань шляхом складання журналів – ордерів, сальдово – оборотної відомості, головної книги.</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань</p>
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Облік грошових коштів</p>	10	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: нормативно – правове забезпечення ведення касових операцій. Облік касових операцій. Інвентаризація каси. Порядок відкриття і закриття рахунків в установах банків. Облік операцій на поточному рахунку. Облік операцій на інших рахунках у</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань</p>

		банку. Джерело [1, 2, 3, 4, 6, 9,11, 12, 37, 44]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання первинних документів обліку грошових коштів.	
Семінар з виконанням практичних задач Облік готової продукції та її реалізації	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: готова продукція: визначення та оцінка. Облік випуску готової продукції. Облік реалізації готової продукції. Джерело [1, 2, 3, 9, 14, 37, 44]. . 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання журналів – ордерів, сальдово – оборотної відомості, головної книги, фінансової звітності.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Разом змістовий модуль 1	46		
Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів			
Семінар з виконанням практичних задач Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: документування операцій з обліку довгострокових та короткострокових зобов'язань та відображення їх в обліку. Джерело [1, 2, 3, 9, 14, 37, 44]. 2. Самотестування.. 3. Самоперевірка знань шляхом складання бухгалтерських проведення	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, понятійний диктант
Семінар з виконанням практичних задач Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: заробітна плата: поняття, види та форми. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці. Відображення операцій з обліку розрахунків з оплати праці на рахунках бухгалтерського обліку. Облік нарахувань та утримань з заробітної плати. Розкриття інформації про	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань

		<p>заробітну плату в облікових регістрах та фінансовій звітності поняття податків, їх види. Документування господарських операцій з обліку розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків за податками і платежами на рахунках бухгалтерського обліку. Облік розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків з бюджетом на рахунках бухгалтерського обліку. Розкриття інформації про розрахунки з бюджетом з податків та обов'язкових платежів в облікових регістрах та фінансовій звітності.</p> <p>Джерело [1,2, 4, 25, 44].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Самоперевірка знань шляхом складання журналів – ордерів, сальдово – оборотної відомості, головної книги.</p>	
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Облік доходів і витрат</p>	8	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: економічна сутність та класифікація доходів і витрат. Групування витрат за економічними елементами. Формування та облік собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Характеристика рахунків з обліку доходів і витрат. Облік доходів і витрат. Відображення даних про доходи і витрати в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.</p> <p>Джерело [1,2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12].</p> <p>2. Самотестування..</p> <p>3. Самоперевірка знань шляхом складання бухгалтерських проведень</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань</p>
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Облік фінансових результатів</p>	8	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: економічна сутність та класифікація фінансових результатів. Характеристика рахунків з обліку фінансових результатів. Облік фінансових результатів. Відображення даних про фінансові результати в облікових регістрах та розкриття інформації у</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних</p>

діяльності підприємства		фінансовій звітності. Джерело [1, 2, 4, 5, 14, 15, 44]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання журналів – ордерів, сальдово – оборотної відомості, головної книги, фінансової звітності.	завдань
Семінар з виконанням практичних задач Фінансова звітність підприємства	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: склад і призначення фінансової звітності підприємства. Порядок складання. виправлення помилок. Джерело [1, 2, 4, 5, 6, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 22, 27, 34, 35, 44, 63]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання форм фінансової звітності.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Разом змістовий модуль 2	39		
Разом	85		

6.3. Для студентів заочної форми навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»

Назва модулю	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Облік оборотних та необоротних активів	60	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: основи побудови фінансового обліку, виникнення обліку; поняття про фінансовий облік; предмет та об'єкти обліку; відмінності фінансового обліку від управлінського. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в	Тестування, виконання індивідуального завдання

		<p>Україні. Нормативно – правове забезпечення ведення бухгалтерського обліку. Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку. Організація документообігу і зберігання документів. План рахунків бухгалтерського обліку. Основні засоби, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки по обліку основних засобів. Облік наявності і руху основних засобів. Облік операційної і фінансової оренди основних засобів. Облік амортизації та зносу основних засобів. Інвентаризація основних засобів. Інші необоротні матеріальні активи, поняття, їх класифікація. Облік інших необоротних матеріальних активів. нематеріальні активи, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки з обліку нематеріальних активів. Облік наявності і руху нематеріальних активів. Облік амортизації та зносу нематеріальних активів. Запаси, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки по обліку виробничих запасів. Облік наявності і руху виробничих запасів та малоцінних і швидкозношуваних предметів. Інвентаризація виробничих запасів. Нормативно – правове забезпечення ведення касових операцій. Облік касових операцій. Інвентаризація каси. Порядок відкриття і закриття рахунків в установах банків. Облік операцій на поточному рахунку. Облік операцій на інших рахунках у банку. готова продукція: визначення та оцінка. Облік випуску готової продукції. Облік реалізації готової продукції.</p>	
--	--	--	--

		<p>Джерела [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 37, 44].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка індивідуального завдання.</p>	
<p>Змістовий модуль</p> <p>2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів</p>	76	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: документування операцій з обліку довгострокових та короткострокових зобов'язань та відображення їх в обліку. Заробітна плата: поняття, види та форми. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці. Відображення операцій з обліку розрахунків з оплати праці на рахунках бухгалтерського обліку. Облік нарахувань та утримань з заробітної плати. Розкриття інформації про заробітну плату в облікових регістрах та фінансовій звітності. поняття податків, їх види. Документування господарських операцій з обліку розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків за податками і платежами на рахунках бухгалтерського обліку. Облік розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків з бюджетом на рахунках бухгалтерського обліку. Розкриття інформації про розрахунки з бюджетом з податків та обов'язкових платежів в облікових регістрах та фінансовій звітності. Економічна сутність та класифікація доходів і витрат. Групування витрат за економічними елементами. Формування та облік собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Характеристика рахунків з обліку доходів і витрат. Облік доходів і витрат.</p>	<p>Тестування, виконання індивідуального завдання</p>

		<p>Відображення даних про доходи і витрати в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності. Економічна сутність та класифікація фінансових результатів. Характеристика рахунків з обліку фінансових результатів. Облік фінансових результатів. Відображення даних про фінансові результати в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності. Склад і призначення фінансової звітності підприємства. Порядок складання. Виправлення помилок. Джерело [1, 2, 4, 5, 6, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 22, 27, 34, 35, 44, 63].</p> <p>2. Самотестування..</p> <p>3. Підготовка індивідуального завдання.</p>	
--	--	---	--

6.4. Для студентів заочної форми навчання напряму підготовки

6.030508 «Фінанси і кредит»

Назва модулю	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Облік оборотних та необоротних активів	60	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: основи побудови фінансового обліку, виникнення обліку; поняття про фінансовий облік; предмет та об'єкти обліку; відмінності фінансового обліку від управлінського. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Нормативно – правове забезпечення ведення бухгалтерського обліку. Облікові регістри і форми бухгалтерського обліку. Організація документообігу і зберігання документів. План рахунків бухгалтерського обліку. Основні засоби, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки по обліку основних засобів. Облік наявності і руху основних засобів. Облік операційної і фінансової оренди основних засобів. Облік амортизації та зносу основних засобів. Інвентаризація основних засобів. Інші необоротні матеріальні активи, поняття, їх класифікація. Облік інших необоротних матеріальних активів. нематеріальні активи, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки з обліку нематеріальних активів. Облік наявності і руху нематеріальних активів. Облік амортизації та зносу нематеріальних</p>	Тестування, виконання індивідуального завдання

		<p>активів. Запаси, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки по обліку виробничих запасів. Облік наявності і руху виробничих запасів та малоцінних і швидкозношуваних предметів. Інвентаризація виробничих запасів. Нормативно – правове забезпечення ведення касових операцій. Облік касових операцій. Інвентаризація каси. Порядок відкриття і закриття рахунків в установах банків. Облік операцій на поточному рахунку. Облік операцій на інших рахунках у банку. готова продукція: визначення та оцінка. Облік випуску готової продукції. Облік реалізації готової продукції. Джерела [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 37, 44]. 2. Самотестування. 3. Підготовка індивідуального завдання.</p>	
<p>Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів</p>	<p>72</p>	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: документування операцій з обліку довгострокових та короткострокових зобов'язань та відображення їх в обліку. Заробітна плата: поняття, види та форми. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці. Відображення операцій з обліку розрахунків з оплати праці на рахунках бухгалтерського обліку. Облік нарахувань та утримань з заробітної плати. Розкриття інформації про заробітну плату в облікових регістрах та фінансовій звітності. поняття податків, їх види. Документування господарських операцій з обліку розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків за податками і платежами на рахунках бухгалтерського обліку. Облік розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків з бюджетом на рахунках бухгалтерського обліку. Розкриття інформації про розрахунки з бюджетом з податків та обов'язкових платежів в облікових регістрах та фінансовій звітності. Економічна сутність та класифікація доходів і витрат. Групування витрат за економічними елементами. Формування та облік собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Характеристика рахунків з обліку доходів і витрат. Облік доходів і витрат. Відображення даних про доходи і витрати в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності. Економічна сутність та класифікація фінансових результатів. Характеристика рахунків з обліку фінансових результатів. Облік фінансових результатів. Відображення даних про фінансові результати в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності. Склад і призначення фінансової звітності підприємства. Порядок складання. Виправлення помилок. Джерело [1, 2, 4, 5, 6, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 22, 27, 34, 35, 44, 63]. 2. Самотестування.. 3. Підготовка індивідуального завдання.</p>	<p>Тестування, виконання індивідуального завдання</p>

**7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем,
результатами навчання та компетентностями (для студентів
денної форми навчання)**

Результати навчання	Компетентності													
	Загальні					Предметно-спеціальні								
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	
1. Розуміння теоретичних основ фінансового обліку.						+								
2. Знання законодавчо – нормативних документів, які регламентують порядок організації фінансового обліку.							+							
3. Розуміння поняття «основні засоби», їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки з обліку основних засобів. Облік наявності і руху основних засобів. Облік операційної і фінансової оренди основних засобів. Облік амортизації та зносу основних засобів. Інвентаризація основних засобів. Інші необоротні матеріальні активи, поняття, їх класифікація. Облік інших необоротних матеріальних активів. нематеріальні активи, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки з обліку нематеріальних активів. Облік наявності і руху нематеріальних активів. Облік амортизації та зносу нематеріальних активів.										+				
4. Знання особливостей обліку запасів, їх класифікацію і оцінку. Бухгалтерські рахунки з обліку виробничих запасів. Облік наявності і руху виробничих запасів та малоцінних і швидкозношуваних предметів.										+				
5. Знання обліку касових операцій. Інвентаризація каси. Порядок відкриття і закриття рахунків в установах банків. Облік операцій на поточному рахунку. Облік операцій на інших рахунках у банку.							+							
6. Розуміння економічного змісту готової продукції: визначення та оцінка. Облік випуску готової продукції. Облік реалізації готової продукції							+							

	Документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці. Відображення операцій з обліку розрахунків з оплати праці на рахунках бухгалтерського обліку. Облік нарахувань та утримань з заробітної плати. Розкриття інформації про заробітну плату в облікових регістрах та фінансовій звітності.
9.	Розуміння економічного змісту поняття податків, їх види. Документування господарських операцій з обліку розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків за податками і платежами на рахунках бухгалтерського обліку. Облік розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків з бюджетом на рахунках бухгалтерського обліку. Розкриття інформації про розрахунки з бюджетом з податків та обов'язкових платежів в облікових регістрах та фінансовій звітності
10.	Уміння забезпечити повний і своєчасний облік доходів і витрат підприємств. Групування витрат за економічними елементами. Формування та облік собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Характеристика рахунків з обліку доходів і витрат. Облік доходів і витрат. Відображення даних про доходи і витрати в облікових регістрах та звітності.
11.	Уміння узагальнювати облікову інформацію у фінансовій звітності та своєчасно надавати її зовнішнім і внутрішнім користувачам.

8. Форми навчання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення заліку: на протязі семестру 100 балів.

Оцінювання студентів протягом семестру (для студентів денної форми навчання)

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси, тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2	2	1			5
Тема 2	2	2	1			5
Тема 3	2	2	1			5
Тема 4	2	2	1			5

Тема 5	2	2	1			5
ПМК					10	10
Разом змістовий модуль 1	10	10	5		10	35
Змістовий модуль 2						
Тема 6	2	2	1			5
Тема 7	2	2	1			5
Тема 8	2	2	1			5
Тема 9	2	2	1			5
Тема 10	2	2	1			5
ПМК					10	10
Разом змістовий модуль 2	10	10	5		10	35
Індивідуальне завдання					30	30
Разом						100

Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру (для студентів заочної форми навчання)

Поточне тестування та самостійна робота			Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	100
35	35	30	

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих протягом семестру та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»

0-34	F	
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Нусінов В.Я., Брадул О.М., Шевченко Л.Я. та інші. Бухгалтерський облік на підприємствах: методичний та практичний інструментарій: Навч. посіб. / Нусінов В.Я., Брадул О.М., Шевченко Л.Я. та інші. – Кривий Ріг: КТУ, 2011. - 496 с. (укр. мов.)
2. Електронний конспект лекцій.
3. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
4. Комплекти індивідуальних завдань.
5. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», від 16.07.99р. №996-14
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку», затвердженого наказом МФУ від 24.05.95р. №88.
4. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 (зі змінами та доповненнями).
5. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 р. № 242 (зі змінами та доповненнями).
6. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. № 246 (зі змінами та доповненнями).
7. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237 (зі змінами та доповненнями).
8. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000р. № 20 (зі змінами та доповненнями).

9. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції», затвердження наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91 (зі змінами та доповненнями).
10. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. № 559 (зі змінами та доповненнями).
11. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000р. № 181 (зі змінами та доповненнями).
12. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 (зі змінами та доповненнями).
13. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 353 (зі змінами та доповненнями).
14. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 353 (зі змінами та доповненнями).
15. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. № 205 (зі змінами та доповненнями).
16. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.99 р. № 163 (зі змінами та доповненнями).
17. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.07.99 р. № 176 (зі змінами та доповненнями).
18. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193 (зі змінами та доповненнями).
19. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.02.2002 р. № 147 (зі змінами та доповненнями).
20. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.06.2001 р. № 303 (зі змінами та доповненнями).
21. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 16.07.2001 р. № 344 (зі змінами та доповненнями).
22. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 16.07.2001 р. № 101.

23. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601.
24. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Діяльність, що припиняється», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. № 617 (зі змінами та доповненнями).
25. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.12.2004 р. № 817.
26. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 19.05.2005 р. № 412 (зі змінами та доповненнями).
27. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790.
28. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415.
29. Наказ Міністерства фінансів України Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість».
30. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджене наказом МФУ від 30.11.99р. №291.
31. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджене наказом МФУ від 30.11.99р. №291.
32. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку», затверджені наказом МФУ від 29.12.2000р. №356.

Допоміжна:

33. Бухгалтерський облік в Україні. Навчальний посібник для вузів / Р.Л. Хом'як, В.І. Лемішовський, А.С. Мороз та ін. - 4-те вид. - Л.: Інтеллект-Захід, 2010. - 1072 с.
34. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні / За ред. С.Ф. Голова. – Дніпропетровськ, ТОВ «Баланс-Клуб», 2012. – 768 с.
35. Бухгалтерський фінансовий облік / Бутинець Ф.Ф., Бородін О.С., Герасимович А.М. та ін.; За ред. Бутиця Ф.Ф. – 7-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2012. – 832 с.
36. Голова С.Ф. Фінансовий облік: Підручник / Голова С.Ф., Костюченко В.М., Кравченко І.Ю., Ямборко Г.А. – К.: Лібра, 2013. – 976 с.
37. Лишиленко О.В. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. -К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2013. - 528 с.

38. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. - 3-те вид., допов. і перероб. - К.: Алерта, 2012. - 926 с.
39. Чижевська Л.В., Пархоменко В.М., Кривоший М.М. Звітність підприємства / За ред.. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖІТІ, 2012. – 436 с.

Інформаційні ресурси:

40. www.nbuv.gov.ua/ - національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського, м. Київ (підручники, автореферати...)
41. www.ukrstat.gov.ua/ - Державний комітет статистики України (статистична інформація за різними галузями економіки)
42. www.balance.ua/ - Журнал «Баланс» (статті...) Практична бухгалтерія, документи для роботи, податкові та інші новини, податковий календар, закони, постанови, накази
43. www.nibu.factor.ua/ukr/about/ - інформаційно-аналітична газета «Податки і бухгалтерський облік» (статті...)
44. www.vobu.com.ua/ - «Все про бухгалтерський облік» - газета. Практична бухгалтерія, документи для роботи, податкові та інші новини, податковий календар, закони, постанови, накази
45. www.liga.net/ - законодавчі акти, закони, бланки, облік різних операцій, звітність
46. www.dtkt.com.ua/ - «Дебет Кредит» - журнал. Практична бухгалтерія, документи для роботи, податкові та інші новини, податковий календар, закони, постанови, накази
47. www.smida.gov.ua/ - річна звітність акціонерних компаній.
48. www.buhgalteria.com.ua/ - газета «Бухгалтерія». База аналітичних матеріалів і нормативних документів
49. www.business.kiev.ua/ - Газета «Бізнес». Інформація про фінансові ринки, товарні ринки, новини економіки країни

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри

_____ Т.В. Кожухова

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1: Облік оборотних та необоротних активів	5	Грудень 2018 року	4	Грудень 2019 року	60	Травень 2019 року	23.05.2019 р.
2	Змістовий модуль 2: Облік доходів і витрат, фінансових результатів та власного капіталу	5		4		72	Травень 2019 року	30.05.2019 р.
3	Індивідуальне завдання							31.05.2019 р.

ЧАСТИНА II

ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ ТА ОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку

Семинар – розгорнута бесіда

Мета заняття: теоретична підготовка студентів з основ побудови бухгалтерського обліку.

Завдання: вивчити сутність бухгалтерського обліку, функції, принципи та методи ведення обліку на підприємстві.

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення

1. Надайте визначення бухгалтерського обліку та його мети?
2. Нормативно –правова база, що регламентує ведення бухгалтерського обліку в Україні?
3. Які функції виконує бухгалтерський облік у системі управління підприємством?
4. У чому полягає сутність предмета і методу бухгалтерського обліку?
5. Назвіть класифікацію об'єктів обліку?
6. Дайте визначення такому елементу методу обліку як рахунки?
7. Розкрийте, в чому полягає тісний взаємозв'язок між балансом і рахунками?
8. В чому полягає значення подвійного запису?

9. Надайте характеристику Плану рахунків?
10. У чому полягає узгодженість Плану рахунків із фінансовою звітністю?
11. У чому полягає законодавча основа порядку документального оформлення господарських операцій?
12. Розкрийте сутність та завдання документообігу на підприємстві?

2. *Індивідуальне тестування.*

3. *Практичні завдання.*

Завдання 1.

Серед перелічених рахунків виберіть активні й пасивні: "Основні засоби", "Витрати на збут", "Знос основних засобів", "Статутний капітал", "Розрахунки з постачальниками", "Каса", "Виробничі запаси", "Відстрочені податкові активи", "Розрахунки за виданими авансами", "Розрахунки з підзвітними особами", "Доходи майбутніх періодів", "Додатковий капітал", "Витрати майбутніх періодів", "Розрахунки за одержаними авансами".

Завдання 2.

Визначити тип операцій:

Операція 1: Зараховані на поточний рахунок кошти на погашення дебіторської заборгованості.

Операція 2: Перераховано з поточного рахунка сума на погашення заборгованості постачальником.

Операція 3: Придбано обладнання з оплатою з поточного рахунка.

Операція 4: Придбано офісне обладнання з відстрочкою платежу.

Операція 5: Зараховано на поточний рахунок дивіденди по акціям.

Операція 6: Нараховано податок на прибуток.

Операція 7: Погашено кредит банку.

Завдання 3.

Які з перелічених статей належать до активу, а які до пасиву?

Статутний капітал, запаси, дебіторська заборгованість, короткострокові кредити банків, поточні фінансові інвестиції, векселі видані, грошові кошти, будівлі, споруди, резервний капітал, цільове фінансування, векселі отримані, доходи майбутніх періодів, позика банку, прибутки, заборгованість покупців.

Завдання 4.

Поділіть наведені документи на розпорядчі, виконавчі, бухгалтерського оформлення та комбіновані: розрахунок податку на прибуток, довіреність на отримання матеріальних цінностей, акт приймання матеріалів, наказ про призначення комісії у справі втрачених документів, акт на списання інвентарю, гарантійний лист про оплату, договір купівлі-продажу, наказ про прийняття працівника на роботу, прибутковий касовий ордер, акт приймання-передачі основних засобів, вимога на отримання матеріалів, відомість нарахування зносу

основних засобів, платіжне доручення, авансовий звіт, відомість нарахування заробітної плати, розпорядження про оплату виконаних сумісниками робіт.

Тема 2. Облік основних засобів та нематеріальних активів. Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити сутність, облік, класифікацію та оцінку операцій з основними засобами та нематеріальними активами.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку основних засобів та нематеріальних активів на підприємстві.

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення

1. Основні засоби, їх класифікація і оцінка згідно ПСБО 7.
2. Бухгалтерські рахунки по обліку основних засобів.
3. Аналітичний облік наявності і руху основних засобів.
4. Облік вибуття основних засобів .
5. Облік амортизації та зносу основних засобів .
6. Економічна сутність та класифікація нематеріальних активів.
7. Структура П(С)БО 8 та основні терміни.
8. Характеристика рахунків 12 "Нематеріальні активи".
9. Нематеріальні активи: визнання, оцінка, переоцінка.
10. Документування господарських операцій з обліку нематеріальних активів.
11. Облік капітальних інвестицій в придбання (створення) нематеріальних активів.
12. Облік вибуття нематеріальних активів.
13. Амортизація нематеріальних активів.
14. Особливості обліку гудвілу при придбанні.
15. Інвентаризація нематеріальних активів.
16. Відображення даних про нематеріальні активи та гудвіл в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

Для виробничих потреб підприємством придбаний легковий автомобіль, вартістю 18000 грн., в тому числі ПДВ – 3000 грн. Зроблена передплата постачальникові (аванс).

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку господарські операції.

Завдання 2.

Підприємство ліквідувало об'єкт ОЗ у зв'язку з його моральним зносом. Його первісна вартість – 1000 грн., сума зносу – 227 грн., сума витрат, пов'язаних з ліквідацією ОЗ – 65 грн., вартість оприбуткованих виробничих запасів від розборки об'єкту ОЗ – 20 грн.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку БО господарські операції.

Завдання 3.

Нарахувати амортизацію методом прямолінійного списання, якщо первісна вартість об'єкту 15000 грн., ліквідаційна вартість – 1000 грн., період експлуатації – 5 років. Визначити балансову вартість об'єкту за кожен рік нарахування амортизації.

Завдання 4.

Нарахувати амортизацію методом зменшення залишкової вартості, якщо первісна вартість об'єкту 10000 грн., ліквідаційна вартість – 1000 грн., період експлуатації – 5 років. Визначити балансову вартість об'єкту за кожен рік нарахування амортизації.

Завдання 5.

Нарахувати амортизацію методом прискореного зменшення залишкової вартості, якщо первісна вартість об'єкту 10000 грн., ліквідаційна вартість – 1000 грн., період експлуатації – 5 років. Визначити балансову вартість об'єкту за кожен рік нарахування амортизації.

Завдання 6.

Нарахувати амортизацію кумулятивним методом, якщо первісна вартість об'єкту 10000 грн., ліквідаційна вартість – 1000 грн., період експлуатації – 5 років. Визначити балансову вартість об'єкту за кожен рік нарахування амортизації.

Завдання 7.

Нарахувати амортизацію виробничим методом, якщо первісна вартість об'єкту 10000 грн., ліквідаційна вартість – 1000 грн., період експлуатації – 5 років. Плановий випуск продукції - 50000 одиниць. Визначити балансову вартість об'єкту за кожен рік нарахування амортизації, якщо відомо, що за перший рік експлуатації об'єкта випуск продукції склав 10000, за другий - 11000, за третій - 10100, за четвертий - 9000 і за п'ятий - 9900 од.,

Завдання 8.

Підприємство безплатно передає іншому підприємству:

а) естакаду для ремонту автомобілів, первісна вартість якої 5 000 грн., а сума зносу -2 000 грн. (40 %);

б) комп'ютер вартістю 7 000 грн. зі зносом, що дорівнює 2 100 грн. (30%).

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку та визначити відповідні суми.

Завдання 9.

Первісна вартість придбаного у грудні 20XX р. верстата 80000 грн., термін його корисної експлуатації - 5 років. Очікується, що ліквідаційна вартість верстата становитиме 5000 грн.

Розрахувати щорічну суму амортизації методом зменшення залишкової вартості. Зробити бухгалтерські проводки з придбання та нарахування амортизації за перший квартал (помісячно).

Завдання 10.

Підприємство нараховує в звітному періоді амортизацію основних засобів в сумі 840 грн., загально виробничих основних засобів – в сумі 170 грн., а також адміністративних основних засобів – 240 грн. Відобразити бухгалтерський облік вище вказаних операцій.

Завдання 11.

Підприємство безплатно передає приміщення виробничого цеху (первісна вартість – 28000 грн., а знос – 19000 грн.) і виробниче устаткування (первинна вартість – 11000 грн., знос – 8000 грн.) Відобразити бухгалтерський облік вказаних операцій.

Завдання 12.

Підприємство має на балансі основні засоби (споруда) балансовою вартістю 670000 грн. (первісна вартість складає 1000000 грн., а сума зносу – 330000 грн.). Цей об'єкт основних засобів підприємство передає своєму учаснику в погашення заборгованості викупленої у цього учасника долі вартістю 700000 грн. ПДВ – 140000 грн. Всього з ПДВ – 840000 грн. Відобразити бухгалтерський облік господарських операцій.

Завдання 13:

Підприємство ABC отримало безоплатно від підприємства «Гранд» програмне забезпечення, справедлива вартість якого на дату отримання становила 1800 грн. Тривалість корисної експлуатації складає 5 років, обраний прямолінійний метод нарахування амортизації. Програмне забезпечення буде використовуватись відділом маркетингу. Відобразити в обліку підприємства «Дніпро» здійснені господарські операції.

Завдання 14:

Підприємство ABC отримало грант від фонду «Гранд», умовами використання якого передбачено придбання програмного забезпечення.

Справедлива вартість нематеріального активу на дату отримання становила 5000 грн. Тривалість корисної експлуатації дорівнює 5 років, обраний прямолінійний метод нарахування амортизації. Програмне забезпечення буде використовуватись для виконання досліджень з метою удосконалення технології виробництва.

Відобразити в обліку підприємства ABC операції з придбання нематеріального активу.

План заняття:

Мета заняття: вивчити порядок визнання, оцінки та обліку сировини і матеріалів.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку сировини та матеріалів на підприємстві.

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Визначення поняття «сировина».
2. Визначення поняття «матеріали»
3. Документування господарських операцій з руху сировини та матеріалів.
4. Первинний облік придбання матеріалів
5. Первинний облік списання матеріалів.
6. Порядок формування фактичної собівартості використаних матеріалів.
7. Аналітичний облік сировини та матеріалів.
8. Відображення операцій з наявності та руху сировини та матеріалів на рахунках бухгалтерського обліку.
9. Інвентаризація сировини та матеріалів.

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

Зробити розрахунок вартості використаних виробничих запасів по методу ФІФО:

1. кількість запасів на початок місяця – 1000 шт. на суму 6000 грн.
2. Поступило виробничих запасів за місяць.
  - 1 партія – 1000 шт. на суму 9000 грн.
  - 2 партія – 2000 шт. на суму 24000 грн.
  - 3 партія 3000 шт. на суму 30000 грн.
3. використано виробничих запасів – 5000 шт.
4. залишок на кінець місяця – 2000 шт.

Завдання 2.

Залишок цегли на складі торгового підприємства на 1 число місяця становить 50 тис. шт. облікова вартість якої 1200 грн. за одну тисячу.

Протягом місяця підприємство отримало:

- 10 числа 20 тис. шт. цегли на суму 4,5 тис. грн.;
- 15 числа 30 тис. шт. цегли на суму 6,9 тис. грн.;
- 20 числа 50 тис. шт. цегли на суму 12,0 тис. грн.;
- 25 числа реалізовано 75 тис. шт. цегли на суму 22,5 тис. грн. з ПДВ.

Оплату за товару отримано після його відвантаження.

Зробити бухгалтерські проводки та визначити фінансовий результат при застосуванні методу оцінки запасів при вибутті середньозваженої собівартості.

Завдання 3.

Залишок цегли на складі торгового підприємства на 1 число місяця становить 50 тис. шт. облікова вартість якої 1200 грн. за одну тисячу.

Протягом місяця підприємство отримало:

10 числа 20 тис. шт. цегли на суму 4,5 тис. грн.;

15 числа 30 тис. шт. цегли на суму 6,9 тис. грн.;

20 числа 50 тис. шт. цегли на суму 12,0 тис. грн.;

25 числа реалізовано 75 тис. шт. цегли на суму 22,5 тис. грн. з ПДВ.

Оплату за товару отримано після його відвантаження.

Зробити бухгалтерські проводки та визначити фінансовий результат при застосуванні методу оцінки запасів при вибутті ФІФО.

Завдання 4.

Визначити балансову вартість придбаних матеріалів за умови, що постачальнику сплачено 60000 грн., у тому числі ПДВ – 10000 грн. За послуги транспортування – 540 грн., в т.ч. ПДВ – 90 грн., частину матеріалів на загальну суму 800 грн. було повернено постачальнику з огляду на невідповідність якості умовам укладеної угоди.

Завдання 5.

Підприємство отримало сировину, за яку попередньо сплатило постачальнику 1400 грн. з ПДВ. Витрати на доставку сторонньою організацією склали 60 грн. з ПДВ, вантажно-розвантажувальні роботи здійснено власними силами, за які нарахована зарплата у розмірі 40 грн.

На підставі наведених даних зробити всі можливі проводки та пояснення до них.

Тема 4. Облік грошових коштів та розрахунків Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок обліку грошових коштів в національній та іноземній валюті.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку грошових коштів на підприємстві.

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Нормативно – правове забезпечення ведення касових операцій.
2. Основні поняття з обліку касових операцій та інших коштів.
3. Документування касових операцій та операцій з іншими грошовими коштами.
4. Характеристика рахунків з обліку грошових коштів.

5. Відображення касових операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Синтетичний облік касових операцій.
6. Інвентаризація касової готівки та інших грошових документів.
7. Основні поняття з обліку грошових коштів на рахунках в банках.
8. Документування господарських операцій на рахунках в банках.
9. Бухгалтерський облік операцій на рахунках в банках .
10. Інвентаризація рахунків у банках.

2. *Індивідуальне тестування.*

3. *Практичні завдання.*

Завдання 1.

Працівник розрахувався з підприємством-постачальником власними коштами за отриману сировину у сумі 12000 грн. з ПДВ, так як на підприємстві грошей на поточному рахунку не було. Ліміт каси 1000 грн. У касі наявних грошей 400 грн.

Зробити проводки до перевірки підприємства податковою службою та після перевірки.

Завдання 2.

Підприємство отримало з банку у касу 1200 грн. на відрядження, з яких видано 400 грн. працівникам як аванс на відрядження (кошти використані повністю) та 800 грн. експедитору на закупівлю матеріалів. Експедитор закупив матеріали на цю суму з ПДВ та здав авансовий звіт. Зробити проводки до перевірки підприємства та після перевірки контролюючим органом

Завдання 3.

Працівник розрахувався з підприємством - постачальником власними коштами за отриману сировину у сумі 12000 грн. з ПДВ, так як на підприємстві грошей на поточному рахунку не було. Ліміт каси 1000 грн. У касі наявних грошей 400 грн.

Зробити проводки до перевірки підприємства податковою службою та після перевірки.

Завдання 4.

Розглянути ситуації і пояснити їх законність або допущені порушення:

1. Готівка, призначена для виплати з/п працівникам, використана на загальногосподарські потреби.

2. Підприємство виплатило з/п коштами з отриманої в касу виручки. На дату виплати заробітної плати підприємство мало податкову заборгованість.

3. Здійснено розрахунок готівкою між підприємствами без документів, що підтверджують підстави витрачання готівки.

4. Підприємство отримало в кінці робочого дня в касу суму готівки, що перевищує ліміт. На наступний день готівку здали до банку.

5. Касир зберігає в касі підприємства власні гроші.
6. В результаті інвентаризації касової готівки виявлено її нестачу. Договір про повну матеріальну відповідальність з касиром не укладено. Хто буде нести відповідальність у цьому випадку?

Тема 7. Облік готової продукції та її реалізації

Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок обліку готової продукції.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку готової продукції.

План заняття:

1. *Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*
  1. Характеристика рахунків по обліку готової продукції.
  2. Відображення в обліку операцій, пов'язаних з рухом готової продукції?
  3. Класифікація готової продукції та її характеристика.
  4. Що таке калькулювання фактичної виробничої собівартості готової продукції?
  5. Охарактеризуйте облік випуску готової продукції.
  6. Поясніть облік руху готової продукції в місцях зберігання та в бухгалтерії.
  7. Які існують методи оцінки вибуття готової продукції?
  8. Дайте характеристику обліку продажу готової продукції
2. *Індивідуальне тестування.*
3. *Практичні завдання.*

Завдання 1

На складі підприємства виявлена недостача палива на суму 500 грн. (за собівартістю), у тому числі у межах норм природних втрат - на 100 грн.

Віднесено на винних осіб - 400 грн.

Завдання: відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку та визначити відповідні суми.

Завдання 2

Підприємство реалізувало готову продукцію на загальну суму 36000 грн. з ПДВ. Собівартість готової продукції -27000 грн. Адміністративні витрати на реалізовану продукцію -1000 грн. Витрати на збут готової продукції - 200 грн. Зробити бухгалтерські проводки.

Завдання 3.

Виробниче об'єднання реалізувало продукцію по відпускній ціні на 22000 грн., фактична собівартість реалізованої продукції становить 12000 грн. Поза виробничі витрати по збуту становлять 1200 грн. Відобразити бухгалтерськими проводками господарські операції.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Тема 6. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань. Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок обліку довгострокових та короткострокових зобов'язань.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку довгострокових та короткострокових зобов'язань.

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Зобов'язання, критерії визнання та класифікації
2. Проаналізуйте облік довгострокових зобов'язань
3. Як ведеться бухгалтерський облік розрахунків з постачальниками та підрядчиками?
4. Порядок обліку короткострокових кредитів банків
5. Особливості обліку праці і розрахунків з оплати праці.
6. Охарактеризуйте порядок обліку розрахунків зі страхування
7. Облік забезпечень
8. Особливості обліку розрахунків з бюджетом
9. Облік розрахунків з допомогою векселів

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

Підприємство придбало у постачальника матеріали на суму 2 000 грн., ПДВ 400 грн. Транспортній організації за перевезення матеріалів нараховано 600 грн. (в т.ч. ПДВ - 100 грн.). Витрати на вантажно-розвантажувальні роботи склали 180 грн. (в т.ч. ПДВ - 30 грн.).

Відобразити господарські операції з придбання запасів в бухгалтерському обліку.

Завдання 2.

Підприємством отримано банківський кредит під 30 % річних у сумі 120000 грн. на 6 місяців. За дорученням підприємства суму кредиту направлено банком як передоплату за сировину на рахунок постачальника. Банківський кредит повернуто у строк, передбачений кредитним договором. Сума відсотків, сплачених підприємством банку за користування кредитом, становить 18000 грн.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Завдання 3.

ЗАТ "Мрія" (платник ПДВ) підписало з ТОВ "АВС" договір купівлі-продажу піску. За яким 11 лютого 20_ року оплатило останньому вартість 10 тонн піску за ціною 180 грн. (у т.ч. ПДВ) за тонну.

18 лютого сировину оприбуткували на склад.

20 лютого товариство отримало наступну партію піску в кількості 5 тонн за тією ж ціною. Перерахували кошти в оплату даної поставки наступного дня.

22 лютого оприбутковано третю партію піску загальною вартістю 24000 грн. У забезпечення отриманої сировини ЗАТ "Мрія" емітувало простий відсотковий вексель підприємству "АВС" на повну суму поставки, що оговорено додатковою угодою до договору купівлі-продажу. Сума відсотків за ним — 360 грн. (у т.ч. податковий кредит з ПДВ — 60 грн.). Погашено вексель з нарахованими відсотками 28 березня 20_ року.

Відобразіть господарські операції в бухгалтерському обліку ЗАТ "Мрія".

Тема 7. Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом. Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок оплати праці та розрахунків з бюджетом.

Завдання: вивчення методів і організації праці та її оплати та розрахунків з бюджетом.

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Охарактеризувати складові фонду оплати праці.
2. Складові фонду додаткової заробітної плати.
3. Складові інших заохочувальних та компенсаційних виплат.
4. Виплати, які не включаються до фонду оплати праці.
5. Суть штатного розпису.
6. Суть мінімальної заробітної плати.
7. Склад витрат на оплату праці.
8. Розміри допомоги при народженні дитини.

9. Нарахування основної заробітної плати, виплат за час щорічної відпустки.

10. Основні первинні документи при нарахуванні заробітної плати робітникам.

11. Які існують утримання із заробітної плати.

12. Суть аналітичного обліку оплати праці.

13. Охарактеризувати синтетичний облік оплати праці.

2. *Індивідуальне тестування.*

3. *Практичні завдання.*

Завдання 1.

Сонько М. К., токарь 5-го розряду ТОВ «Азія», згідно з табелем обліку робочого часу у лютому 20__ року відпрацював 20 днів (тривалість робочого дня — 8 год.). За цей місяць відділ технічного контролю прийняв від нього 410 деталей належної якості. Норма часу на виготовлення однієї з них становить 30 хв. Відрядна розцінка — 5,0 грн за штуку, при перевищенні норми виробітку її збільшують на 10%. Нарахуйте зарплату Соньку М.К. за лютий 20__ року та відобразіть у бухгалтерському обліку.

Завдання 2.

Романюк П. Я., працівник відділу збуту, який у лютому додатково працював продавцем-консультантом, із 21 робочих днів відпрацював 19. За штатним розписом його оклад 3850 грн. Крім того, за суміщення посад йому встановили надбавку в розмірі 30%.

Нарахуйте зарплату Романюку за лютий 20__ року та відобразіть у бухгалтерському обліку.

Тема 11. Облік доходів і витрат.

Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок обліку витрат і доходів.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку доходів і витрат.

План заняття:

1. *Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Склад витрат виробництва
2. Мета та етапи обліку витрат виробництва
3. Характеристика основних методів калькулювання
4. Склад прямих виробничих витрат та порядок їх обліку
5. Склад непрямих витрат, порядок їх накопичення та розподілу
6. Аналітичний облік витрат виробництва

7. Охарактеризуйте основні вимоги до визнання, складу та оцінки доходів.
8. Класифікація доходів.
9. Дайте характеристику обліку доходів від реалізації продукції.
10. Охарактеризуйте облік доходів і витрат від іншої операційної діяльності.
11. Що таке собівартість реалізації готової продукції ? Її характеристика.

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

Необхідно: На підставі наведеного переліку здійснити класифікацію витрат і визначити суму витрат від іншої звичайної діяльності.

- 1) нараховано відсотки банку по отриманих кредитах - 1 000 грн.;
- 2) сплачено банку за розрахунково-касове обслуговування - 200 грн.;
- 3) сплачено постачальнику за доставку матеріалів - 300 грн., ПДВ -60 грн., усього - 360 грн.;
- 4) реалізовано основні засоби: первісна вартість - 4 000 грн., нарахований знос - 3 800 грн., вартість реалізації - 600 грн., у тому числі ПДВ - 100 грн.;
- 5) проведено уцінку основних засобів на суму 1100 грн. На дату уцінки сума додаткового капіталу становить — 400 грн.;
- 6) списано інші необоротні активи: первісна вартість — 800 грн., сума нарахованого зносу — 400 грн.;
- 7) нараховано витрати від операційної курсової різниці - 100 грн.

Завдання 2.

Визначити кінцевий результат від браку в виробництві, якщо відомо:

- собівартість остаточно забракованих виробів – 600 грн.;
- заробітна плата робітників по виправленню браку – 20 грн.;
- відрахування ЄСВ -?;
- оприбутковані матеріали по ціні можливого використання – 10 грн.;
- собівартість матеріалів на виправлення браку – 20 грн.;
- утримано із заробітної плати осіб які допустили брак – 23 грн.

Завдання 3.

На виробництво 10 крісел пішло 2 кг цвяхів, 35 м меблевої тканини, 10 металевих конструкцій, 130 кг деревини, фурнітури на загальну суму 65 грн. За виробництво 7 крісел робітник отримує премію 120 грн. Витрати на обслуговування виробництва склали 75 грн, витрати електроенергії – 30 грн, витрати на реалізацію – 45 грн.

Визначити собівартість 1 крісла, його оптову та роздрібну ціну, якщо: 1кг цвяхів – 3,95 грн, 1м тканини – 8,50 грн, 1 металева конструкція – 170 грн, 1 кг

деревини – 55 грн. Фірма очікує отримання прибутку в розмірі 35%, ПДВ – 20%, торгова націнка – 20%.

Завдання 4.

Необхідно з'ясувати, до якої групи (постійні чи змінні) належать наведені нижче витрати.

1. Комісійні продавцям.
2. Амортизація виробничого обладнання.
3. Основні матеріали.
4. Витрати на обслуговування обладнання.
5. Заробітна плата директора.
6. Електроенергія для виробничого обладнання.
7. Витрати на опалення цеху.
8. Основна заробітна плата.
9. Заробітна плата за час простою.
10. Податок на майно (виробнича будівля).
11. Страхування будівель від пожеж.
12. Витрати на транспортування готової продукції на склад.
13. Процент за використання патенту на виготовлення продукції.

Завдання 5.

Необхідно:

- визначити, які з наведених витрат компанії, що очікуються в наступному році, належать до змінних, а які – до постійних;
- визначити середні витрати на 1 км пробігу автомобіля.

Дані для виконання завдання:

Фірма “Мотор” має автомобіль, який використовує протягом чотирьох років. Щорічна орендна плата за користування гаражем складає 2400 грн., щорічна плата за користування ліцензією – 120 грн. Автомобіль потребує 7 літрів бензину на 100 км, вартість одного літру бензину – 1,92 грн., експлуатаційні витрати – 3 грн. на 10 км. Амортизаційні відрахування складають 450 грн. на рік, пробіг автомобіля, який очікується в наступному році – 150 тис. грн.

Завдання 6.

Необхідно з'ясувати, до якої групи (витрати на продукцію або витрати періоду) належать наведені нижче витрати:

1. Основна заробітна плата.
2. Податок на майно.
3. Заробітна плата комірника складу.
4. Відрахування на соціальне страхування
5. Витрати на обслуговування гідравлічного пресу.
6. Амортизація виробничого обладнання.
7. Амортизація будівлі офісу.
8. Основні матеріали.
9. Плата за оренду комп'ютера, що обслуговує технологічний процес.

10. Страхування виробничого обладнання.
11. Комісійні дилерам.
12. Страхування сировини від пожежі.
13. Страхування готової продукції від пожежі.

Завдання 7.

Необхідно з'ясувати, до якої групи (прямі та непрямі) належать наведені нижче витрати:

1. Витрати на гудзики.
2. Витрати солі та спецій у ковбасному цеху.
3. Деревина при виготовленні сірників.
4. Глина у виробництві цегли.
5. Лак у меблевому виробництві.
6. Шкіра у взуттєвій промисловості.

Завдання 8.

Вказати, які витрати відносяться до адміністративних, які – до витрат на збут, які – до інших операційних витрат.

Дані для виконання:

1. Витрати на врегулювання спорів у судових органах.
2. Суми безнадійної дебіторської заборгованості.
3. Плата за розрахункове обслуговування банку.
4. Витрати на ремонт тари.
5. Винагорода за юридичні послуги.
6. Нестачі і втрати від псування цінностей.
7. Витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування.
8. Представницькі витрати.
9. Витрати на виплату матеріальної допомоги.
10. Визнані штрафи та пені.

Тема 9. Облік фінансових результатів діяльності підприємства Семінар з виконанням практичних задач

Мета заняття: вивчити порядок обліку фінансових результатів.

Завдання: вивчення методів і організації ведення обліку фінансових результатів.

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Поняття фінансових результатів та порядок їх формування.
2. Дайте характеристику обліку формування фінансових результатів від операційної діяльності.
3. Дайте характеристику обліку формування фінансових результатів від неопераційної діяльності

4. Дайте характеристику обліку формування фінансових результатів від надзвичайних подій.

2. *Індивідуальне тестування.*

3. *Практичні завдання.*

Завдання 1.

Планується освоєння нової продукції – нових верстатів. Витрати на підготовку виробництва становлять 2500 грн.; протягом 2 років заплановано виготовити 10 шт. верстатів. Визначити суму витрат, яку необхідно включати щомісячно до собівартості продукції. Зробити бухгалтерські проведення.

Завдання 2.

Підприємством була здійснена передоплата за періодичні видання на наступний рік в сумі 1200 грн. Визначити суму витрат, яка підлягає щомісячному списанню. Зробити бухгалтерські проведення.

Завдання 3.

Підприємство реалізувало готову продукцію на загальну суму 36000 грн. з ПДВ. Собівартість готової продукції -27000 грн. Адміністративні витрати на реалізовану продукцію -1000 грн. Витрати на збут готової продукції - 200 грн.

Зробити бухгалтерські проводки. Визначити фінансовий результат.

Завдання 4.

Підприємство реалізувало готову продукцію в обмін на основні засоби - обладнання на загальну суму 36000 грн. (у тому числі ПДВ). Собівартість реалізованої продукції - 27000 грн. Адміністративні витрати на реалізовану продукцію - 1000 грн. Витрати на збут готової продукції - 200 грн. На основі накоплених даних зробити необхідні бухгалтерські записи. Визначити фінансовий результат.

**Тема 10. Фінансова звітність підприємства
Семінар з виконанням практичних задач**

Мета заняття: вивчити порядок формування фінансових звітів підприємства.

Завдання: вивчення ролі фінансової звітності при прийнятті рішень.

План заняття:

1. *Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*
  1. У чому полягають вимоги до фінансової звітності?
  2. У чому полягає сутність такої якісної характеристики фінансової звітності, як "зрозумілість"?
  3. В чому полягає доречність інформації?

4. Охарактеризуйте суттєвість інформації як одну з якісних характеристик.
5. У чому полягає достовірність інформації?
6. Які існують обмеження доречності й достовірності інформації?
7. Охарактеризуйте принципи фінансової звітності.
8. Які є елементи фінансових звітів?
9. Назвіть критерії визначення елементів фінансових звітів?
10. За якими ознаками класифікують звітність?
11. Як класифікують звітність за змістом і джерелами формування?
12. Дайте класифікацію користувачів фінансової звітності щодо задоволення інформаційних потреб.
13. Які етапи підготовки та складання річного фінансового звіту?
14. У чому полягає спільність та відмінність між квартальним і річним фінансовим звітом?
15. Кому підприємства подають фінансову звітність?
16. Які строки подання фінансової звітності?
17. У чому полягає призначення форм фінансової звітності?
18. Назвіть особливості складання балансу.
19. Охарактеризуйте звіт про фінансові результати, його складові.
20. Яка межа складання звіту про рух грошових коштів?

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

За наведеними даними складіть Звіт про сукупний дохід:

- продано 250 одиниць продукції;
- собівартість реалізованої продукції становить 120 грн;
- продажна ціна одиниці продукції — 320 грн;
- витрати на рекламу — 57 грн;
- акцизний збір — 74 грн.

3.2. Складіть баланс ВАТ «Фантом» за наведеними в табл. 1 даними (в грн.).

Таблиця 1- Дані для складання Балансу(Звіту про фінансовий стан) ПАТ «Мрія» станом на 31.12.20XXроку, грн.

Дані про підприємство	Варіант				
	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	6
1) Виробничі запаси	24 020,00	4 083,40	10809,00	6 485,40	4 804,00
2) Прибуток	5 070,00	861,90	2281,50	1 368,90	1 014,07

3) Розрахунки з підзвітними особами	195,00	33,15	87,75	52,65	39,00
4) Розрахунки з оплати праці	4 810,00	817,70	2164,50	1 298,70	962,03
5) Поточний рахунок	12 350,00	2 099,50	5557,50	3 334,50	2 470,00
6) Розрахунки з кредиторами	351,00	59,67	157,95	94,77	70,10
7) Розрахунки з дебіторами	17 000,00	2 890,00	7 650,00	4 590,00	3 400,00
8) Статутний капітал	175 500,00	29 835,00	78 975,00	47 385,00	35 100,0
9) Основні засоби	130 446,00	22 175,82	58 700,70	35220,42	26089,20
10) Витрати майбутніх періодів	1 200,00	204,00	540,00	324,00	240,00
11) Готівка	520,00	88,40	234,00	140,40	104,00

ЧАСТИНА III
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ОБЛІК ОБОРОТНИХ ТА НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ.

Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1) Нормативно - законодавча база, що регламентує ведення бухгалтерського обліку.

2) Основні облікові принципи згідно із законодавством України..

3) Характеристика Плану рахунків.

4) Сутність та завдання облікової політики на підприємстві.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві регулюється:

А) Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;

Б) Податковим кодексом;

В) Законом України «Про господарські товариства»;

Г) правильна відповідь відсутня.

2. Підприємство самостійно:

А) визначає облікову політику підприємства;

Б) обирає форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них з додержанням єдиних засад, встановлених Законом про бухгалтерський облік і звітність;

В) розробляє систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій;

Г) всі попередні відповіді правильні.

3. Керівник підприємства зобов'язаний:

А) забезпечити дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку;

Б) організувати контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій;

В) створити необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечити неухильне виконання всіма підрозділами, причетними до

бухгалтерського обліку, правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів;

Г) правильна відповідь відсутня.

4. Обліковий регістр являє собою:

А) спосіб групування інформації із первинних документів, що відображає зміни в структурі об'єктів бухгалтерського обліку за певний проміжок часу; *

Б) спосіб відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку;

В) таблицю, яка складається за даними оборотів щодо рахунків бухгалтерського обліку.

Г) правильна відповідь відсутня.

5. Принцип обачливості передбачає, що:

А) оцінка активів і зобов'язань підприємства здійснюється, виходячи з припущення, що його діяльність буде тривати далі;

Б) оцінка, що застосовується в бухгалтерському обліку, повинна запобігати заниженню оцінки зобов'язань і витрат та завищенню оцінки активів і доходів підприємства;

В) вимірювання та узагальнення всіх операцій підприємства в його фінансовій звітності проводиться в єдиній грошовій одиниці.

6. Документація –це:

А) відображення об'єктів бухгалтерського обліку в єдиному грошовому вимірнику з метою узагальнення їх у цілому по підприємству

Б) засіб перевірки фактичної наявності товарно-матеріальних цінностей і грошових коштів шляхом перерахування, зважування, вимірювання.

В) відображення господарських операцій на бланках документів або технічних носіях (магнітних стрічках, дисках).

Г) не має правильної відповіді.

7. Самостійна ініціативна діяльність з виготовлення продукції, надання послуг, реалізації товарів з метою одержання прибутку називається:

А) статутом підприємства;

Б) підприємством;

В) підприємництвом;

Г) не має правильної відповіді.

8. Фізична особа відрізняється від юридичної тим, що:

А) фізична особа не може мати печатки;

Б) юридична особа має статут;

В) фізична особа платить менше податків;

Г) не має правильної відповіді.

9. Рахунки, призначені для руху грошових коштів є:

А) пасивними;

Б) активними;

В) позабалансовими;

Г) не має правильної відповіді.

10. Рахунки, призначені для обліку доходів, прибутку є:

- А) активними;
- Б) пасивними;
- В) позабалансовими.

11. Кредитовий оборот по пасивному рахунку показує:

- А) збільшення майна;
- Б) збільшення капіталу або зобов'язань;
- В) зменшення капіталу;
- Г) всі відповіді правильні.

13. Метою складання звітності є надання інформації про стан підприємства:

- А) інвесторам та кредиторам;
- Б) менеджерам та управлінському персоналу;
- В) робітникам підприємства;
- Г) всі відповіді правильні.

14. Метою складання фінансової звітності є:

А) надання користувачам для прийняття рішення повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства;

Б) надання даних про результати діяльності та рух коштів менеджерам;

В) надання даних про результати діяльності інвесторам;

Г) надання керівникам підприємства повної, правдивої та неупередженої інформації для прийняття управлінських рішень.

15. Не є обов'язковим і використовується виключно для внутрішніх потреб управління:

- А) податковий облік;
- Б) управлінський облік;
- В) фінансовий облік;
- Г) всі наведені вище.

4. Виконати завдання:

Завдання 1

Визначити вплив господарських операцій на баланс:

Таблиця - Журнал господарських операцій за березень

Зміст господарської операції	Тип госп. операції (вплив на баланс)			
	Перерозподіл		Актив і Пасив	
	в активі	в пасиві	Збільшення	Зменшення
Придбано товари в кредит				
Сформовано статутний капітал				
Отримано гроші від покупців в касу				
Видана з каси готівка на відрядження				
Оплачені витрати з поточного рахунку				

Продовження таблиці

1	2	3	4	5
Придбані офісні меблі за рахунок кредиту банку				
Взято позику в банку				
Повернено постачальнику товари				
Придбано паливо для виробничих потреб				
Нараховано заробітну плату робочим основного виробництва				

Завдання 2

Визначити вплив господарських операцій на баланс:

Таблиця - Журнал господарських операцій за вересень

	Тип госп. операції (вплив на баланс)			
	Перерозподіл		Актив і пасив	
	в активі	в пасиві	Збільшення	Зменшення
Оплачено готівкою дебіторську заборгованість				
Відвантажено покупцям продукцію				
Взято позику у фірми «АВС»				
Придбано запчастини у фірми «БК»				
Отримано в касу гроші з поточного рахунку				
Відпущено зі складу матеріали у виробництво				
Оприбутковано основні засоби				
Повернуто в банк невидану своєчасно заробітну плату				
Повернуто в касу невитрачену підзвітну суму				
Оприбутковано на склад готову продукцію				
Видано короткостроковий вексель				
Внесено власником основні засоби в рахунок поповнення статутного капіталу				
Надійшла на склад бракована продукція				
Видано з каси заробітну плату				
Отримано МШП від постачальників				
Отримано короткостроковий вексель				
Придбано матеріали підзвітною особою				
Погашено з поточного рахунку заборгованість за податками				

Література:[1-10, 12-15]

Тема 2. Облік основних засобів та нематеріальних активів.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язування задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Нормативно-правове регулювання обліку основних засобів.
- 2) Нормативно-правове регулювання обліку нематеріальних активів.
- 3) Методи нарахування амортизації основних засобів та нематеріальних активів.
- 4) Інвентаризація основних засобів та нематеріальних активів.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Основні засоби можна згрупувати за наступними ознаками:

- А) за галузевою ознакою;
- Б) за функціональним призначенням;
- В) за використанням;
- Г) всі попередні відповіді правильні.

2. За використанням основні засоби поділяються:

- А) на промислові, сільськогосподарські, будівельні, транспортні, зв'язку;
- Б) на діючі та недіючі;
- В) на виробничі та невиробничі;
- Г) на власні та орендовані.

3. Сума коштів або вартість інших активів, яку підприємство очікує отримати від реалізації (ліквідації) необоротних активів після закінчення строку їх корисного використання, за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем (ліквідацією) стосується:

- А) переоціненої вартості основних засобів;
- Б) первісної вартості основних засобів;
- В) залишкової вартості основних засобів;
- Г) ліквідаційної вартості основних засобів.

4. До первісної вартості основних засобів не включаються:

- А) суми, що сплачують постачальникам активів та підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт;
- Б) реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються в зв'язку з придбанням прав на об'єкт основних засобів;
- В) витрати на сплату відсотків за користування кредитом для придбання об'єктів основних засобів;
- Г) суми ввізного мита.

5. Первісна вартість безоплатно отриманих основних засобів дорівнює:

- А) їх справедливій вартості на дату отримання;
- Б) їх історичній собівартості у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, витрачених для придбання;
- В) їх балансової вартості;
- Г) їх залишкової вартості на дату отримання.

6. Господарська операція щодо надходження від постачальника придбаних основних засобів відображається в кореспонденції рахунків:

- А) Дт15 – Кт20;
- Б) Дт15 – Кт63;
- В) Дт63 – К15;
- Г) Дт10 – Кт15.

7. Відповідно до П(С)БО, не можуть бути віднесені до нематеріальних активів:

- А) виняткове право патентовласника на винахід, промисловий зразок, корисну модель;
- Б) виняткове авторське право на програми для ЕОМ, бази даних;
- В) виняткове право власника на товарний знак і знак обслуговування, найменування місця походження товарів;
- Г) організаційні витрати, визнані, відповідно до засновницьких

8. Чи належить до нематеріальних активів у бухгалтерському обліку придбана програма автоматизації бухгалтерського обліку:

- А) так;
- Б) ні;
- В) на розсуд організації;
- Г) в жодному разі.

9. При складанні звітності застосовують такі методи оцінки довгострокових інвестицій:

- а) за справедливою вартістю, за амортизованою собівартістю, за методом участі в капіталі;
- Б) ідентифікованої собівартості, середньозваженої собівартості, ФІФО;
- В) ідентифікованої собівартості, за методом участі в капіталі, ФІФО;
- г) за методом участі в капіталі, за амортизованою собівартістю.

10. Амортизаційні відрахування за нематеріальними активами відображаються в бухгалтерському обліку:

- А) зменшенням первинної вартості об'єкта.
- Б) накопиченням відповідних сум на окремому рахунку;
- В) накопиченням відповідних сум на окремому рахунку або шляхом зменшенням первинної вартості об'єкта;
- Г) не має правильної відповіді.

11. Який з наведених договорів не підтверджує переходу виконавчих прав на нематеріальні активи:

- А) патент;
- Б) ліцензійний договір;
- В) авторський договір замовлення;
- Г) засновницький договір;

12. Положення (стандарт) 7 визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про:

- А) основні засоби;

- Б) нематеріальні активи;
- В) запаси;
- Г) витрати.

13. Для обліку та узагальнення інформації про наявність та рух інших необоротних матеріальних активів, які не відображені у складі об'єктів обліку на рахунок 10 «Основні засоби» призначено:

- А) рахунок 15 «Капітальні інвестиції»
- Б) рахунок 10 «Основні засоби»;
- В) рахунок 12 «Нематеріальні активи»;
- Г) рахунок 11 «Інші необоротні матеріальні активи».

14. Аналітичний облік капітальних інвестицій:

- А) не ведеться;
- Б) ведеться в залежності від форми власності підприємства;
- В) ведеться відповідно за видами основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, нематеріальних активів, а також за окремими об'єктами капітальних вкладень;
- Г) правильна відповідь відсутня.

15. Для оформлення зарахування до складу основних засобів окремих об'єктів, для обліку введення їх в експлуатацію застосовується:

- А) «Опис інвентарних карток по обліку основних засобів» 03-7;.
- Б) «Інвентарна картка основних засобів» 03-6;
- В) «Акт приймання - передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» 03-1;
- Г) «Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів»;

16. Для обліку всіх видів основних засобів, що надійшли в експлуатацію, у бухгалтерії застосовується:

- А) «Опис інвентарних карток по обліку основних засобів» 03-7;.
- Б) «Інвентарна картка основних засобів» 03-6;
- В) «Акт приймання - передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» 03-1;
- Г) «Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів».

17. Підставою для відміток у «Інвентарній картці обліку основних засобів» про вибуття об'єктів основних засобів при передачі їх іншому підприємству (організації) є:

- А) «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» (форма №03-1);
- Б) розпорядження головного бухгалтера підприємства;
- В) розпорядження керівника підприємства;
- Г) накладна, яка підтверджує факт продажу об'єктів іншому підприємству.

18. При визначення строку корисного використання об'єктів основних засобів слід ураховувати:

- А) очікуване використання об'єкта підприємством з урахуванням його потужності або продуктивності;
- Б) фізичний та моральний знос, що передбачається;
- В) правові або інші обмеження щодо строків використання об'єкта та інші фактори;
- Г) всі попередні відповіді правильні.

19. Первісна вартість придбаного підприємством об'єкта склала 9000грн. Ліквідаційна вартість встановлена підприємством в розмірі 1000грн. Очікується, що даний об'єкт буде використовуватися на підприємстві протягом 8 років. Метод нарахування амортизації-прямолінійний. Виходячи із зазначеного, річна сума амортизації складе:

- А) 5000грн;
- Б) 4000грн;
- В) 100грн;
- Г) 1000грн.

20. Метод, за яким річна сума амортизації визначається як добуток вартості, яка амортизується, та кумулятивного коефіцієнта називається:

- А) прямолінійним;
- Б) прискореного зменшення залишкової вартості;
- В) виробничий;
- Г) правильна відповідь відсутня.

4. Виконати завдання:

Завдання 1

Підприємство-орендодавець уклало угоду про фінансову оренду устаткування з підприємством-орендарем на таких умовах: строк оренди - 4 роки, починаючи з 1 січня 200_ року, орендна ставка відсотка становить 18 % річних, мінімальні орендні платежі - 240000 (30000 • 8) сплачуються один раз на півроку (2 січня і 1 липня). Після завершення строку оренди власності на устаткування переходить орендарю. Розрахувати суму платежів за устаткування та фінансові витрати за періодами платежів. Зробити бухгалтерські проводки з отримання устаткування у фінансову оренду та пов'язані з першим платежем за фінансовими витратами.

Завдання 2

Вартість матеріалів на початок місяця за купівельними цінами становить 80000 грн.; надійшло за місяць матеріалів на 120000 грн.

Транспортно – заготівельні витрати (ТЗВ) на початок місяця становлять 9600 грн., за місяць вони склали 13400 грн.

За місяць списано матеріалів за обліковими цінами на виробництво 74700 грн.

Необхідно: Визначити суму транспортно – заготівельних витрат, яка буде віднесена на собівартість списаних на виробництво матеріалів, та відобразити на рахунках.

Завдання 3

Лишки сировини й матеріалів на складі становили 1404400 грн., транспортно – заготівельні витрати – 161 801 грн. За місяць надійшло матеріалів на 295600 грн., а транспортно – заготівельні витрати становили 28999 грн.

Протягом місяця було списано на виробництво матеріали на суму 1210608 грн.

Завдання: Необхідно знайти суму ТЗВ на списані матеріали та відобразити її проводкою.

Література:[1-10, 12-31]

Тема 3. Облік виробничих запасів.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Нормативно-правове регулювання обліку виробничих запасів
- 2) Документування операцій з наявності та руху виробничих запасів.
- 3) Облік транспортно - заготівельних витрат
- 4) Методи оцінки запасів при їх вибутті.
- 5) Порядок відображення інформації про наявність та рух сировини і матеріалів у формах звітності.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Склад запасів, їх оцінка та порядок відображення у фінансовій звітності визначено:

- А) П(С)БО № 1;
- Б) П(С)БО № 7;
- В) П(С)БО № 8;
- Г) П(С)БО № 9;

2. Оцінка запасів за методом _____ базується на припущенні, що запаси використовуються у тій послідовності, у якій вони надходили на підприємство, тобто запаси, які першими відпускаються у

виробництво, оцінюються за собівартістю перших за часом надходження запасів:

- А) ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів;
- Б) середньозваженої собівартості;
- В) нормативних затрат;
- Г) собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО).

3. Оцінка за методом _____ базується на застосування підприємствами роздрібною торгівлі середнього проценту торговельної націнки товарів:

- А) ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів;
- Б) середньозваженої собівартості;
- В) нормативних затрат;
- Г) ціни продажу;
- Д) собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО).

4. Строк дії довіреності на отримання ТМЦ встановлюється:

- А) на термін, який не перевищує 30 днів;
- Б) в залежності від можливості одержання та вивозу відповідних цінностей за нарядам, рахунком, накладною або іншим документом;
- В) в залежності від можливості одержання та вивозу відповідних цінностей за нарядам, рахунком, накладною або іншим документом, однак не більше як на 10 днів;
- Г) на термін, який не перевищує 3 робочих днів.

5. Невикористані довіреності повинні бути:

- А) повернуті працівнику, який здійснює виписування і реєстрацію довіреностей, не пізніше наступного дня після закінчення строку довіреності;
- Б) повернуті працівнику підприємства, який здійснює виписування і реєстрацію довіреностей, не пізніше наступного дня після повернення з відрядження;
- В) повертати не обов'язково;
- Г) повернуті головному бухгалтеру підприємства.

6. Забороняється відпускати цінності у випадках:

- А) подання довіреності, виданої з порушенням встановленого порядку заповнення або з незаповненими реквізитами;
- Б) подання довіреності, яка має виправлення і помарки, що не підтверджені підписами тих осіб, які підписали довіреність;
- В) відсутності у довіреної особи вказаного у довіреності паспорта, або іншого документа, що засвідчує довірену особу;
- Г) закінчення строку дії довіреності;
- Д) всі вище перелічені відповіді правильні.

7. Для оформлення приймання матеріальних цінностей, які мають кількісні та якісні розбіжності з даними супровідних документів постачальника необхідно:

А) скласти «Акт про приймання матеріалів» і відправити їх постачальнику;

Б) скласти «Акт про приймання матеріалів» , додати супровідні документи і передати: один до бухгалтерії для обліку руху матеріальних цінностей, а другий – відділу постачання або юридичному відділу для направлення листа-претензії постачальнику;

В) прийняти матеріальні цінності без акту але по прибутковому ордеру;

Г) правильна відповідь відсутня.

8. Для обліку цінностей, які тимчасово знаходяться на підприємстві та не є його власністю призначено рахунок:

А) 02 «Активи на відповідальному зберіганні»;

Б) 01 «Орендовані необоротні активи»;

В) 20 «Виробничі запаси»;

Г) 23 «Виробництво».

9. Визначення розмірів збитків від нестачі виробничих запасів регулюється:

А) підприємством самостійно;

Б) Постановою Кабінету міністрів України № 116 від 22.01.1996р.;

В) не регулюється зовсім;

Г) списуються на затрати виробництва.

10. Операція з оприбуткування на склад виробничих запасів, які виготовлені на підприємстві власними силами відображається кореспонденцією

А) Дт21 – Кт23;

Б) Дт20 – Кт23;

В) Дт20 – Кт372;

Г) Дт20 – Кт63;

Д) Дт64 – Кт63.

11. Операція з оприбуткування малоцінних та швидкозношуваних предметів в порядку пайових внесків, що передбачені установчими документами відображається кореспонденцією рахунків:

А) Дт22 – Кт41;

Б) Дт21 – Кт23;

В) Дт20 – Кт23;

Г) Дт20 – Кт372;

Д) Дт20 – Кт63.

12. Операція з оприбуткування виробничих запасів підзвітною особою відображається кореспонденцією рахунків:

А) Дт21 – Кт23;

Б) Дт20 – Кт23;

В) Дт20 – Кт372;

Г) Дт20 – Кт63;

Д) Дт24 – Кт20.

13. Операція зі списання МШП на витрати, пов'язані зі збутом продукції відображається кореспонденцією рахунків:

- А) Дт25 – Кт719;
- Б) Дт25 – Кт715;
- В) Дт93 – Кт20;
- Г) Дт92 – Кт20.

14. Операція зі списання виробничих запасів на здійснення капітальних інвестицій з метою створення основних засобів відображається кореспонденцією рахунків:

- А) Дт15 – Кт20;
- Б) Дт25 – Кт719;
- В) Дт25 – Кт715;
- Г) Дт93 – Кт20;
- Д) Дт92 – Кт20.

15. Операція зі списання виробничих запасів на витрати, які пов'язані з виправленням браку відображається кореспонденцією рахунків:

- А) Дт39 - Кт20;
- Б) Дт23 – Кт20;
- В) Дт28 - Кт20;
- Г) Дт20 – Кт24;
- Д) правильна відповідь відсутня.

4. Виконати завдання:

Завдання 1

Зазначити кореспонденцію рахунків бухгалтерського обліку за наведеними господарськими операціями.

Визначити суму ПДВ (операції 1,2).

Скласти розрахунок розподілу транспортно-заготівельних витрат і списати їх за видами готової продукції (операція 4) за умови, що залишки на початок місяця становлять:

- виробничих запасів - 5000 грн.;
- транспортно-заготівельних витрат -1500 грн.

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дт	Кт	
1.	Оприбутковано виробничі запаси від вітчизняного постачальника за покупними цінами			10000
	Відображено податковий кредит з ПДВ			?
2.	Відображено вартість транспортних послуг, пов'язаних з придбанням виробничих запасів			3000
	Відображено податковий кредит з ПДВ			?
3.	Списано виробничі запаси, використані для виробництва готової продукції			12000

4.	Описано транспортно-заготівельні витрати, що відносяться до виробничих запасів, використаних на виробництво готової продукції			?
----	---	--	--	---

Завдання 2

Підприємством самостійно виготовлено – 30 штук МШП, у результаті чого ним понесені такі витрати:

- використано матеріалів на суму 1 500 грн.;
- нарахована заробітна плата бригаді, що виготовляла МШП, у сумі 340 грн.;
- використані напівфабрикати власного виготовлення на суму 850 грн.;
- надані послуги допоміжним виробництвом на суму 120 грн.

Частина виготовлених МШП (15 шт.) видана для потреб цеху.

Завдання: відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку та визначити відповідні суми.

Завдання 3

Підприємством здійснена постачальникові передплата за матеріали на суму 60000 грн. в т.ч. ПДВ. Під час приймання встановлена недостача матеріалу. Після встановлення причин недостачі виявилися:

- недостача у межах норм природних втрат – на суму 1000 грн.;
- недостача з вини постачальника – на суму 2000 грн.

Необхідно: відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку та визначити відповідні суми.

Тема 4. Облік грошових коштів.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Нормативно-правове регулювання операцій з готівкою.
- 2) Облік нестач та надлишків грошових коштів.
- 3) Облік безготівкових операцій.
- 4) Інвентаризація каси.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Розпорядження обслуговуючому банку про перерахування визначеної суми на рахунок іншого підприємства, оформлене на спеціальному бланку, називається:

- А) об'ява на внесок готівкою;
- Б) виписка банку;
- В) платіжне доручення;
- Г) платіжна вимога-доручення.

2. Хто відповідно до чинного законодавства несе повну матеріальну відповідальність за збереження всіх цінностей, які знаходяться у касі підприємства:

- А) керівник підприємства;
- Б) головний бухгалтер підприємства;
- В) касир;
- Г) охорона підприємства.

3. Підприємства мають право перевищувати ліміт залишку готівки в касі у разі:

- А) розпорядження керівника підприємства;
- Б) розпорядження головного бухгалтера підприємства;
- В) виплат, пов'язаних з оплатою праці, пенсій, стипендій протягом 3 робочих днів;
- Г) у будь-якому разі.

4. Видача готівки під звіт проводиться з кас підприємства за умови:

- А) повного звіту конкретної підзвітної особи за раніше виданими під звіт суми;
- Б) розпорядження керівника підприємства;
- В) розпорядження головного бухгалтера;
- Г) за будь-яких умов.

5. Для узагальнення інформації про наявність та рух грошових коштів в касі підприємства використовують рахунок:

- А) 31 «Рахунки в банках»
- Б) 33 «Інші кошти»;
- В) 35 «Поточні фінансові інвестиції»
- Г) правильна відповідь відсутня.

6. Приймання готівки касами підприємств проводиться :

- А) за розпорядженням головного бухгалтера по накладній;
- Б) за прибутковими касовими ордерами, підписаними головним бухгалтером або особою, ним уповноваженою;
- В) за видатковим касовим ордером, підписаним керівником підприємства, головним бухгалтером або особами, ними уповноваженими;
- Г) за розпискою касира.

7. Під час одержання прибуткових касових ордерів або видаткових документів касир зобов'язаний перевірити:

- А) наявність і справжність на документах підпису головного бухгалтера, а на видатковому документі – дозвільного підпису керівника підприємства або осіб, ним уповноважених;
- Б) правильність оформлення документів;

- В) наявність перелічених у документах додатків;
- Г) все вище перелічене правильно.

8. Прибуткові касові ордери або видаткові документи до передачі у касу:

- А) реєструються бухгалтерією в журналі реєстрації прибуткових і видаткових касових ордерів;
- Б) не реєструються;
- В) реєструються у журналі господарських операцій;
- Г) все вище перелічене правильно.

9. Записи в касовій книзі проводяться:

- А) у будь-якому порядку у двох примірниках;
- Б) у двох примірниках через копіювальний папір кульковою ручкою або чорнилом темного кольору;
- В) у двох примірниках через копіювальний папір кульковою ручкою або чорнилом червоного кольору;
- Г) правильна відповідь відсутня.

10. Видача готівки касами підприємств проводиться :

- А) за розпорядженням головного бухгалтера по накладній;
- Б) за прибутковими касовими ордерами, підписаними головним бухгалтером або особою, ним уповноваженою;
- В) за видатковим касовим ордером, підписаним керівником підприємства, головним бухгалтером або особами, ними уповноваженими;
- Г) за розпискою касира.

11. Інвентаризація каси проводиться:

- А) перед складанням річної фінансової звітності;
- Б) один раз на місяць;
- В) у строки, встановлені керівником підприємства, але не рідше одного разу на квартал;
- Г) у будь які строки за бажанням головного бухгалтера.

12. Операція щодо внесення до каси готівки від реалізації продукції, робіт та послуг відображається кореспонденцією рахунків:

- А) Дт30 – Кт372;
- Б) Дт31 – Кт30;
- В) Дт30 – Кт70;
- Г) Дт50 – Кт30.

13. Операція щодо внесення засновниками до каси готівки в рахунок їх внесків до Статутного капіталу відображається кореспонденцією рахунків:

- А) Дт30 – Кт372;
- Б) Дт31 – Кт30;
- В) Дт30 – Кт46;
- Г) Дт14 – Кт30.

14. Операція щодо видачі заробітної плати з каси підприємства відображається кореспонденцією рахунків:

- А) Дт31 – Кт30;
- Б) Дт30 – Кт31;
- В) Дт63 – Кт30;
- Г) Дт66 – Кт30.

15. Операція щодо надходження на поточний рахунок заборгованості покупців за реалізовані їм товари, роботи і послуги відображається кореспонденцією рахунків:

- А) Дт31 – Кт36;
- Б) Дт36 – Кт31;
- В) Дт30 – Кт31;
- Г) Дт31 – Кт70.

16. Регістром аналітичного обліку щодо розрахунків з банком є:

- А) виписка банку;
- Б) прибутковий касовий ордер;
- В) касова книга;
- Г) журнальний ордер щодо обліку розрахунків з банком.

4. Виконати завдання:

Розглянути ситуації і пояснити їх законність або допущені порушення:

1. Готівка, призначена для виплати з/п працівникам, використана на загальногосподарські потреби.
2. Підприємство виплатило з/п коштами з отриманої в касу виручки. На дату виплати заробітної плати підприємство мало податкову заборгованість.
3. Здійснено розрахунок готівкою між підприємствами без документів, що підтверджують підстави витрачання готівки.
4. Підприємство отримало в кінці робочого дня в касу суму готівки, що перевищує ліміт. На наступний день готівку здали до банку.
5. Касир зберігає в касі підприємства власні гроші.
6. В результаті інвентаризації касової готівки виявлено її нестачу. Договір про повну матеріальну відповідальність з касиром не укладено. Хто буде нести відповідальність у цьому випадку?

Література:[1-10, 12-18]

Тема 5. Облік готової продукції та її реалізації.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Нормативно правове регулювання обліку готової продукції
2. Документування операцій з руху готової продукції на підприємстві
3. Оподаткування операцій з руху готової продукції.
4. Інвентаризація готової продукції.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Готова продукція в поточному бухгалтерському обліку оцінюється

- А) нормативною собівартістю;
- Б) фактичною виробничою собівартістю;
- В) договірною ціною;
- Г) первісною вартістю;
- д) обліковими цінами.

2. Реалізована продукція — це продукція:

А) прийнята відділом технічного контролю і здана на склад;
 Б) продукція яка перебуває на складі покупця на відповідальному зберіганні;

- В) продукція відвантажена, але ще не сплачена;
- Г) продукція оплачена, але ще не відвантажена;
- д) продукція упакована і готова до відвантаження.

3. Бухгалтерський запис Д-т 901—К-т 26 означає:

- А) відвантажена готова продукція;
- Б) повернення продукції покупцем;
- В) списана собівартість реалізованої продукції;
- Г) випуск продукції;

4. Яка бухгалтерська проводка складається при оприбуткуванні канцелярського приладдя?

- А) Д-т 22 К-т 20;
- Б) Д-т 27 К-т 23;
- В) Д-т 26 К-т 21;
- Г) Д-т 23 К-т 27.

5. Визначити правильну кореспонденцію рахунків з оприбуткування готової продукції від основного виробництва.

- А) Д-т рахунка “Виробництво”—К-т рахунка “Матеріали”;
- Б) Д-т рахунка “Готова продукція”—К-т рахунка “Загально-виробничі витрати”;
- В) Д-т рахунка “Готова продукція”—К-т рахунка “Виробництво”
- Г) Д-т рахунка “Виробництво”—К-т рахунка “Готова продукція”

6. Оприбутковано готову продукцію, отриману від допоміжного виробництва. Визначити вірну кореспонденцію рахунків.

А) Д-т рахунка “Виробництво”—К-т рахунка “Матеріали”;

Б) Д-т рахунка “Готова продукція”—К-т рахунка “Загально-виробничі витрати”;

В) Д-т рахунка “Готова продукція”—К-т рахунка “Виробництво”;

Г) Д-т рахунка “Виробництво”—К-т рахунка “Готова продукція”.

7. При списанні доходу від реалізації продукції складається проводка:

А) Д-т рахунка “Дохід від реалізації готової продукції”—К-т рахунка “Готова продукція”;

Б) Д-т рахунка “Дохід від реалізації готової продукції”—К-т рахунка “Фінансові результати”;

В) Д-т рахунка “Фінансові результати”—К-т рахунка “Дохід від реалізації готової продукції”;

Г) Д-т рахунка “Виробництво”—К-т рахунка “Дохід від реалізації готової продукції”.

8. При отриманні безповоротної фінансової допомоги робиться проводка:

А) Д-т 311—К-т 745 “Дохід від безоплатно одержаних активів”

Б) Д-т 311—К-т 792 “Результат фінансових операцій”

В) Д-т 311—К-т 424 “Безоплатно одержані необоротні активи”;

Г) Д-т 311—К-т 401 “Статутний капітал”.

9. Згідно з П(с)БО готова продукція при вибутті шляхом її реалізації оцінюється за:

А) нормативною собівартістю;

Б) договірною ціною;

В) фактичною повною собівартістю;

Г) виробничою собівартістю;

Г) середньою ціною реалізації.

10. Яким записом в обліку відображається дохід від реалізації сільськогосподарської продукції?

А) Д-т 361 К-т 701;

Б) Д-т 701 К-т 27;

В) Д-т 26 К-т 701;

Г) Д-т 701 К-т 631.

11. Закриття рахунку 901 “Собівартість реалізованої продукції” відображають бухгалтерською проводкою:

А) Д-т 901 К-т 791;

Б) Д-т 231 К-т 901;

В) Д-т 701 К-т 901;

Г) Д-т 791 К-т 901.

12. Списання витрат на збут відображається кореспонденцією рахунків:

- 1) Д-т 23 К-т 93;
- 2) Д-т 93 К-т 70;
Д-т 70 К-т 93;
- 4) Д-т 79 К-т 93.

13. Проведена дооцінка готової продукції. Вказати вірну відповідь.

- А) Д-т 26 “Готова продукція”—К-т 79 “Фінансові результати”;
- Б) Д-т 43 “Резервний капітал”—К-т 26;
- В) Д-т 26—К-т 423 “Дооцінка активів”;
- Г) Д-т 946—К-т 26 методом сторно.

14. Безготівкове отримання коштів від покупців за реалізовані без попередньої оплати товари відображається бухгалтерським записом:

- А) Д-т 301 К-т 361;
- Б) Д-т 311 К-т 361;
- В) Д-т 311 К-т 631;
- Г) Д-т 361 К-т 311.

15. Дохід від реалізації товарів з наступною оплатою відображається бухгалтерською проводкою:

- А) Д-т 631 К-т 703;
- Б) Д-т 703 К-т 361;
- В) Д-т 361 К-т 702;
- Г) Д-т 361 К-т 704.

16. Якою бухгалтерською проводкою списується собівартість реалізованої продукції сільськогосподарського виробництва?

- А) Д-т 901 К-т 27;
- Б) Д-т 902 К-т 26;
- В) Д-т 903 К-т 27;
- Г) Д-т 27 К-т 901.

17. Рахунок “Дохід від реалізації готової продукції” закривається бухгалтерською проводкою:

- А) Д-т рахунка “Дохід від реалізації готової продукції”—К-т рахунка “Готова продукція”;
- Б) Д-т рахунка “Дохід від реалізації готової продукції”—К-т рахунка “Фінансові результати”;
- В) Д-т рахунка “Фінансові результати”—К-т рахунка “Дохід від реалізації готової продукції”;
- Г) Д-т рахунка “Виробництво”—К-т рахунка “Дохід від реалізації готової продукції”.

18. При надходженні коштів від реалізації товарів за готівку складається бухгалтерська проводка:

- А) Д-т 311 К-т 701;
- Б) Д-т 301 К-т 702;
- В) Д-т 313 К-т 702;
- Г) Д-т 701 К-т 301.

19. Списання собівартості реалізованих товарів відображається проводкою:

- А) Д-т 902 К-т 282;
- Б) Д-т 283 К-т 903;
- В) Д-т 901 К-т 284;
- Г) Д-т 902 К-т 285.

20. Продаж продукції з розрахунком чеком із чекової книжки відображається бухгалтерськими записами:

- А) Д-т 311 К-т 701;
- Б) Д-т 313 К-т 701;
- В) Д-т 331 К-т 701;
- Г) Д-т 313 К-т 377, 361.

4. Виконати завдання:

Завдання 1.

Необхідно:

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку практичну ситуацію по продажу підприємством штампувального верстату.

Дані для виконання:

1. Договірна ціна верстату – 6000 грн.
2. Первісна вартість – 8000 грн.
3. Знос склав – 10% (або 800 грн.)

Завдання 2.

Підприємство у квітні виробило готову продукцію із фактичною виробничою собівартістю 60000 грн. Протягом місяця вся вироблена готова продукція була реалізована покупцям на суму 87500 грн. У кінці місяця було повернуто від покупців через наявність браку готової продукції на суму 600 грн.

Керівництво вирішило виправити брак і реалізувати продукцію.

Завдання:

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку та визначити відповідні суми

Завдання 3.

Торговельним підприємством реалізовано вітрину на умовах подальшої оплати за грошові кошти 1200 грн., у тому числі ПДВ (20 %) — 200 грн. За даними бухгалтерського обліку первісна вартість вітрини становить 1000 грн., сума нарахованого зносу (на момент продажу) — 90 грн.

Завдання:

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Література:[1-10, 12-29]

МОДУЛЬ 2

ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ.

Тема 6. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1) Нормативно-правове забезпечення обліку довгострокових та короткострокових зобов'язань.

2) Облік забезпечень.

3) Особливості обліку розрахунків з бюджетом.

4) Облік розрахунків з допомогою векселів.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Цінний папір, що засвідчує внесення його власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цього цінного папера у передбачений у ньому термін з виплатою фіксованого відсотка, якщо інше не передбачено умовами випуску, називається:

А) акцією;

Б) переказним векселем;

В) облігацією;

Г) депозитним сертифікатом.

2. У Балансі виділяють такі види довгострокової кредиторської заборгованості:

А) довгострокові кредити банків, інші фінансові зобов'язання, відстрочені податкові зобов'язання;

Б) довгострокові фінансові зобов'язання, інші довгострокові зобов'язання;

В) довгострокові кредити банків, інші довгострокові фінансові зобов'язання, відстрочені податкові зобов'язання, інші довгострокові зобов'язання.

3. Для узагальнення інформації про стан розрахунків з орендодавцями за необоротні активи, передані на умовах довгострокової оренди, призначений рахунок:

А) 51 «Довгострокові векселі видані»;

Б) 52 «Довгострокові зобов'язання за облігаціями»;

В) 53 «Довгострокові зобов'язання з оренди» ;

Г) 54 «Відстрочені податкові зобов'язання» .

4. За якою оцінкою відображаються в Балансі довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки:

А) сумою погашення;

Б) теперішньою вартістю;

В) чистою вартістю реалізації;

Г) номінальною вартістю?

5. 1 січня 20XX р. підприємство «Мрія» випустило облігації строком 10 років на загальну суму 4000000,00 грн (номінальна ставка 8% річних). Облігації були реалізовані за 3282980,00 грн, а ринкова ставка відсотка становить 11%. Відсотки за облігаціями сплачуються двічі на рік: 30 червня та 31 грудня. Витрати на відсотки за облігаціями за перше півріччя 20XX р. становили (грн):

А) 361130,00;

Б) 180560,00;

В) 320000,00;

Г) 160000,00.

6. ПАТ випустило 02.01.20XX р. 10%-ві облігації, загальна номінальна вартість яких дорівнює 100000,00 грн, термін погашення — 5 років, зі знижкою (дисконтом) 10 000 грн. В якій сумі слід відобразити в Балансі на 31.12.20XX р. наслідки цих операцій:

А) 100 000 грн;

Б) 90 000 грн;

В) 110 000 грн;

Г) Не має правильної відповіді.

7. З метою ведення бухгалтерського обліку зобов'язання поділяються на:

А) довгострокові, поточні, відстрочені податкові зобов'язання, кредиторську заборгова-ність за товари, роботи і послуги;

Б) довгострокові, поточні непередбачені зобов'язання, відстрочені податкові зобов'язання;

В) довгострокові, поточні, непередбачені зобов'язання та забезпечення.

8. Зобов'язання з невизначеною сумою або часом погашення на дату балансу, називається:

А) непередбаченим зобов'язанням;

Б) поточним зобов'язанням;

В) забезпеченням зобов'язанням;

Г) довгостроковим зобов'язанням.

9. Доходи майбутніх періодів:

А) будуть одержані в майбутньому;

Б) будуть одержані в майбутньому, але витрати, пов'язані з ними, здійснюються в звітному періоді;

В) одержані в звітному періоді, але належать до майбутніх періодів.

4. Виконати завдання:

Завдання 1.

1 лютого 2017 року ПАТ "А" уклало кредитний договір з банком "Б" на суму 220000 грн строком на 11 місяців. У заставу передано будівлю (клуб, що знаходиться на балансі підприємства). Її експертна вартість 300000 грн. За умовами договору відсотки за кредитом дорівнюють 24% річних і сплачуються щомісяця.

Одноразова винагорода банку за обслуговування кредиту становить 1,5% від суми кредиту.

Кошти на рахунок підприємства надійшли того ж дня.

Відобразіть ці господарські операції за лютий 2017 року мовою бухгалтерських проводок.

Завдання 2.

В першому кварталі 2016 року ТзОВ "Глорія" отримало дохід у сумі 1000,00 тис грн., а також в цьому звітному періоді на поточний рахунок підприємства надійшла передоплата від покупців на суму 160,00 тис. грн. за продукцію.

Визначити суму відстроченого податкового активу чи зобов'язання і відобразити дані господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку з відповідними сумами.

Завдання 3.

01.01.2017 року ВАТ „Таврида” випустило в обіг облігації. Всього було реалізовано 100000 шт. облігацій. Номінальна вартість однієї облігації – 100,00грн., ціна реалізації – 100,00 грн. Дата погашення облігаційного займу – 31.12.2020 року. Об'явлена ставка відсотку по облігаційному займу – 12 %

річних, відсотки виплачуються щорічно 31 грудня. Витрати, пов'язані з емісією облігацій, склали 20000 грн.

Сформулювати та відобразити на рахунках операції по випуску облігацій, списанню витрат, пов'язаних з емісією, по нарахуванню та виплаті відсотків по облігаційному займу, по погашенню облігацій.

Література:[1-10, 12-15]

Тема 7. Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1) Нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків з оплати праці та розрахунків з бюджетом

2) Документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці

3) Система оплати праці та її види

4) Розкриття інформації про розрахунки з оплати праці та розрахунків з бюджетом в облікових регістрах та фінансовій звітності

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Яким записом відображається нарахування заробітної плати працівникам, що здійснювали демонтаж об'єкта основних засобів при його ліквідації:

А) Д-т 949 К-т 661;

Б) Д-т 976 К-т 661;

В) Д-т 109 К-т 661;

Г) Д-т 209 К-т 661.

2. Яким записом відображається нарахування допомоги по тимчасовій непрацездатності, починаючи із шостого дня хвороби:

А) Д-т 443 К-т 661;

Б) Д-т 661 К-т 652;

В) Д-т 65 К-т 661;

Г) Д-т 23 К-т 661.

3. Яким записом відображається утримання з заробітної плати працівника суми відшкодування матеріальних збитків, завданих підприємству:

- А) Д-т 375 К-т 661;
- Б) Д-т 661 К-т 375;
- В) Д-т 661 К-т 947;
- Г) Д-т 375 К-т 947.

4. Яким записом відображається нарахування матеріальної допомоги персоналу:

- А) Д-т 949 К-т 661;
- Б) Д-т 443 К-т 661;
- В) Д-т 661 К-т 301;
- Г) Правильна відповідь відсутня.

5. Яким записом відображається у обліку нарахування внесків на обов'язкове державне пенсійне страхування з фонду оплати праці адміністрації підприємства:

- А) Д-т 661 К-т 351;
- Б) Д-т 92 К-т 651;
- В) Д-т 65 К-т 311;
- Г) Д-т 91 К-т 651.

6. Як відображається утримання з заробітної плати заборгованості по не повернутих підзвітних сумах:

- А) Д-т 372 К-т 661;
- Б) Д-т 301 К-т 372;
- В) Д-т 661 К-т 372;
- Г) Д-т 92 К-т 372.

7. Не оподатковується податком з доходів фізичних осіб:

- А) Сума одержаних аліментів;
- Б) Премія за раціоналізаторство;
- В) Доплата за керівництво бригадою;

8. Тривалість щорічної основної відпустки не може бути меншою:

- А) 22 календарних днів;
- Б) 24 робочих днів;
- В) 24 календарних днів;
- Г) 30 календарних днів.

9. Що означає запис Д-т 24 К-т 661:

- А) Утримано із заробітної плати вартість браку з вини працівника;
- Б) Нарахована заробітна плата за виправлення браку;
- В) Видано заробітну плату браком;
- Г) Списання браку на працівника.

10. Що необхідно зробити з готівкою, що відповідає сумі депонованої заробітної плати:

- А) Використати на поточні потреби;
- Б) Зберігати в касі до моменту видачі депоненту;
- В) Використати на оплату праці у наступному місяці;

Г) Здати гроші до банку.

4. Виконати завдання:

Завдання 1.

Підприємству робітником було надано лікарняний лист, що вказував на терміни хвороби з

22 січня 2017р. по 15 лютого 2017 року (18 робочих днів). Страховий стаж працівника - 7 років і 3 місяці. За останні 2 місяці до настання непрацездатності йому нарахована заробітна плата, інші виплати на загальну суму 5256, 95 грн за відпрацьований 41 день (за період з 1 листопада по 31 грудня).

Завдання 2.

Оклад бухгалтера заводу управління складає 5550 грн щомісяця. За місяць він відпрацював 18 днів при 23 робочих днях.

Нарахувати заробітну плату бухгалтеру за місяць та зробити утримання. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку дані операції.

Завдання 3.

Робітник основного виробництва виконав норму виробітку на 107%. Його загальний заробіток за місяць складає 5520 грн. Згідно вимог преміювання йому треба виплатити 10% за виконання норм виробітку на 100% та 1,5% за кожний відсоток перевиконання норми виробітку.

Підрахувати суму премії та заробітної плати.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 4.

Кількість днів хвороби робітника складає 6 днів. Заробітна плата за 2 попередні місяці складає 5570 грн, 6010 грн. Відповідно кількість календарних днів становить 31, 30. Загальний стаж роботи 4 роки.

Нарахувати допомогу з тимчасової непрацездатності. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 5.

Нарахувати робітнику допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.

Завдання 6.

Робітник хворів у березні з 1 по 9 число, 9 календарних днів. Графік роботи – п'ятиденний тиждень. Вихідні – субота та неділя. Заробітна плата у січні – 1600 грн., у лютому – 2000 грн. Робочих днів у січні – 19, у лютому – 20. Загальний стаж роботи 7 років та 6 місяців.

Розрахувати суму допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.

Література:[1-30]

Тема 8. Облік доходів і витрат.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Класифікація витрат на виробництво
- 2) Класифікація доходів підприємства
- 3) Суть основних методів обліку витрат на виробництво.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Норми П(С)БО 15 поширюються на:

- А) доходи від отриманого цільового фінансування;
- Б) доходи за договорами оренди;
- В) доходи від страхової діяльності.

2. Не визнаються доходами такі надходження від інших осіб:

- А) сума доходу (виручки) від реалізації готової продукції, робіт, послуг;
- Б) сума отриманих грантів, асигнувань та субсидій;
- В) сума податку на додану вартість, акцизів, інших податків і обов'язкових платежів, що підлягають перерахуванню до бюджету і позабюджетних фондів.

3. У бухгалтерському обліку та фінансовій звітності доходи відображаються відповідно до принципу:

- А) послідовності;
- Б) нарахування та відповідності;
- В) періодичності.

4. Для узагальнення в бухгалтерському обліку інформації про доходи від реалізації необоротних активів у Плані рахунків бухгалтерського обліку передбачено рахунок:

- А) 70 "Доходи від реалізації";
- Б) 71 "Інший операційний дохід";
- В) 74 "Інші доходи".

5. Доходи від відшкодування раніше списаних активів:

- А) не визнаються доходами згідно вимог П(С)БО;
- Б) відносяться до інших доходів;
- В) відносяться до інших операційних доходів.

6. В бухгалтерському обліку згідно вимог П(С)БО доходи оцінюються за :

- А) звичайною ціною;
- Б) чистою вартістю реалізації;
- В) справедливою вартістю.

7. У складі інших операційних доходів відображаються доходи від реалізації:

- А) продукції (товарів, робіт та послуг);
- Б) майнових комплексів;
- В) іноземної валюти.

8. Яке з тверджень правильне.

А) за рахунок резервного капіталу не можна виплачувати дивіденди, якщо у даному періоді понесені збитки;

Б) валовий прибуток включає в себе тільки прибуток від реалізації виробничих запасів;

В) надходження виручки ще не означає отримання доходу.

9. Дохід, що виникає в результаті використання активів підприємства іншими сторонами, визнається у вигляді:

- А) дивідендів, роялті, відсотків;
- Б) авансових платежів;
- В) передоплат.

10. Як закривається в кінці відповідного звітного періоду рахунок 70 "Дохід від реалізації":

А) не закривається;

Б) закривається шляхом списання його кредитового сальдо в дебет рахунку 79 "Фінансові результати";

В) закривається шляхом списання його дебетового сальдо в кредит рахунку 79 "Фінансові результати";

Г) закривається шляхом списання його дебетового сальдо в дебет рахунку 79 "Фінансові результати", а кредитового сальдо в кредит рахунку 79 "Фінансові результати".

11. Яка проводка відповідає операції: "Відвантажено готову продукцію покупцям"?

- А) Д-т 36 К-т 70;
- Б) Д-т 26 К-т 70;
- В) Д-т 90 К-т 26.

12. Рахунок 70 "Дохід від реалізації" відображається:

- А) в розділі 2 активу балансу;
- Б) в розділі 1 пасиву балансу;
- В) в балансі не наводиться.

13. На рахунку 702 "Дохід від реалізації товарів" відображають:

А) по дебету і кредиту купівельну вартість проданих товарів;

Б) по дебету - суму податку на додану вартість, що включена у виручку; по кредиту - суму торгової виручки;

В) по дебету - товарооборот; по кредиту - купівельну вартість товару.

14. Вставте пропущене слово: " _____ протилежні доходам":

- А) витрати;
- Б) податки;

В) прибутки.

15. Між поняттями "виручка", "витрати", "прибуток" існує такий зв'язок:

- А) виручка = прибуток - витрати;
- Б) прибуток складається з виручки і витрат;
- В) прибуток = виручка - витрати.

16. Згідно із П(С)БО №16 «Витрати», витрати операційної діяльності групуються за такими економічними елементами:

- А) матеріальні затрати;
- Б) витрати на оплату праці;
- В) відрахування на соціальні заходи;
- Г) амортизація;
- Д) інші операційні витрати;
- Ж) всі перелічені відповіді правильні.

17. У Звіті про фінансові результати згорнуто відображаються доходи і витрати від:

- А) звичайної діяльності;
- Б) інвестиційної діяльності;
- В) надзвичайних подій.

18. Не визнаються витратами і не включаються до Звіту про фінансові результати:

- А) нарахування заробітної плати;
- Б) погашення одержаних позик;
- В) амортизаційні відрахування.

19. Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) складається з:

- А) виробничої собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг), наднормативних виробничих витрат, адміністративних витрат;
- Б) виробничої собівартості реалізованої продукції (РП), розподілених постійних загально виробничих витрат, наднормативних виробничих витрат;
- В) виробничої собівартості реалізованої продукції (РП), нерозподілених постійних загально виробничих витрат, наднормативних виробничих витрат.

20. Адміністративні витрати:

- А) розподіляються на кожен об'єкт витрат пропорційно виробничій собівартості продукції (робіт, послуг);
- Б) розподіляються на кожен об'єкт витрат пропорційно прямим витратам на оплату праці;
- В) не розподіляються, а списуються в усій сумі на зменшення фінансового результату.

4. Виконати завдання:

Завдання 1.

Скласти розрахунок розподілу загально виробничих витрат, при умові, що:

нормальна потужність складає 10000 машино-годин (маш. годин). Сума загальновиробничих витрат при нормальній потужності 70000 в т.ч., змінні 50000, постійні – 20000.

Визначити витрати на виробництво та фактичну собівартість одиниці продукції і вказати кореспонденцію рахунків;

Вихідні дані:

1. Витрачені матеріали на:
виготовлення телевізорів – 14600 грн.
музичних центрів – 11000 грн., загальновиробничі витрати – 2200 грн.α
2. Нарахована заробітна плата робітникам:
за виготовлення телевізорів – 1000 грн.
музичних центрів – 1200 грн.
3. Проведені відрахування на соціальні заходи від заробітної плати згідно з чинним законодавством – ? грн.
4. Одержаний рахунок енергозбуту і розподіляється на:
виготовлення телевізорів – 870 грн.
музичних центрів – 450 грн.
5. Незавершеного виробництва на кінець звітного періоду немає.
6. Оприбутковано на склад з виробництва 4 телевізори і 6 музичних центрів.

Завдання 2

Виробниче об'єднання реалізувало продукцію по відпускній ціні на 22000 грн., фактична собівартість реалізованої продукції становить 12000 грн. Поза виробничі витрати по збуту становлять 1200 грн. Відобразити бухгалтерськими проводками господарські операції.

Завдання 3

Прямі матеріальні витрати за звітний період склали 10000 грн., прямі витрати на оплату праці – 8000 грн., нарахування на цю зарплату – 3000 грн., інші прямі витрати – 2000 грн. Загальновиробничі витрати за звітний період склали 20000 грн., з них 11000 грн. – змінні, 9000 грн. – постійні. Нормальна потужність підприємства – 10000 одиниць виготовленої продукції за звітний період. Цій потужності відповідають 8000 грн. постійних загальновиробничих витрат. За даний звітний період підприємство виготовило 9000 одиниць продукції.

Визначити виробничу собівартість виготовленої продукції у даному звітному періоді і зробити відповідні записи у бухгалтерському обліку.

Література:[1-30]

Тема 9. Облік фінансових результатів діяльності підприємства.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, розв'язання задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Облік фінансових результатів діяльності.
- 2) Облік результатів надзвичайної діяльності.
- 3) Облік результатів звичайної діяльності.
- 4) Облік використання прибутку підприємства.

3. Розв'яжіть тестові завдання:

1. Сума сплаченого податку на прибуток відображається:

- А) в Балансі;
- Б) в Звіті про фінансові результати;
- В) в Звіті про рух грошових коштів;
- Г) в Звіті про власний капітал.

2. Нерозподілені загально виробничі витрати списуються проводкою:

- А) дебет 901 кредит 91;
- Б) дебет 23 кредит 91;
- В) дебет 791 кредит 91.

3. Елементи операційних витрат наводяться:

- А) в Балансі;
- Б) у Звіті про фінансові результати;
- В) у Звіті про власний капітал;
- Г) у Звіті про рух грошових коштів.

4. При визначенні чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у Звіті про фінансові результати від доходу (виручки) від реалізації віднімають:

- а) собівартість реалізованої продукції;
- Б) податок на додану вартість і собівартість реалізованої продукції;
- В) податок на додану вартість, акцизний збір та інші вирахування з доходу;
- Г) суму операційних витрат.

5. При визначенні чистого руху коштів від операційної діяльності прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування зменшується на:

- а) амортизацію необоротних активів;
- Б) витрати на сплату відсотків;
- В) суму сплаченого податку на прибуток;
- Г) суму зменшення оборотних активів.

6. Перегляд строку використання основних засобів відносять до:

- а) змін в обліковій оцінці;
- Б) змін в обліковій політиці;
- В) подій після дати балансу;

Г) помилок, допущених при складанні звітів у попередніх періодах.

7. Перегляд методу оцінки запасів при вибутті відносять до:

- а) змін в обліковій оцінці;
- Б) змін в обліковій політиці;
- В) подій після дати балансу;
- Г) помилок, допущених при складанні звітів у попередніх періодах.

8. Гудвіл при придбанні інвестицій - це:

- а) перевищення вартості придбання над часткою покупця в справедливій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань на дату придбання;
- Б) перевищення вартості придбання над часткою покупця в балансовій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань на дату придбання;
- В) перевищення справедливої вартості ідентифікованих активів і зобов'язань над їх балансовою вартістю на дату придбання;
- Г) перевищення вартості придбання над часткою покупця в статутному капіталі дочірнього підприємства.

9. У Звіті про фінансові результати згорнуто відображаються доходи і витрати від:

- А) звичайної діяльності;
- Б) інвестиційної діяльності;
- В) надзвичайних подій.

10. В якій формі фінансової звітності відображається розподіл прибутку підприємства на виплату дивідендів, збільшення статутного та резервного капіталу?

- А) в Балансі;
- Б) в Звіті про фінансові результати;
- В) в Звіті про рух грошових коштів
- Г) в Звіті про власний капітал.

4. Виконати завдання:

Завдання 1.

За договором покупець протягом 30 днів з дати отримання товару має заплатити 2400 грн., у т.ч. ПДВ – 400 грн. Якщо покупець здійснить оплату протягом 5 днів з моменту придбання товару, то йому буде надана знижка у розмірі 5% від вартості придбаного товару. Оплата після 5 перших днів, коли надається знижка, здійснюється у повному обсязі. Покупець оплату здійснив через 3 дні після отримання товару.

Визначити чистий дохід з урахуванням знижки та відобразити операції на рахунках.

Завдання 2.

Підприємство 30.03.2016 отримало від покупця вексель на суму 5000 грн. на 60 днів під 12% річних. 30.07.2016 покупець погасив вексель разом із сумою відсотків.

Розрахувати суму доходів у вигляді відсотків та відобразити на рахунках бухгалтерського обліку дані операції.

Завдання 3.

Підприємство „Метрон” дає дозвіл на виробництво приладів підприємству „Еталон” на три роки, починаючи з 2013 року. За використання даного нематеріального активу загальна сума платежів складає 900000 грн. Згідно з угодою платежі здійснюються в кінці кожного року пропорційно.

Визначити дохід підприємства від використання нематеріальних активів іншими сторонами та відобразити на рахунках.

Завдання 4.

Прямі матеріальні витрати за звітний період склали 100000 грн., прямі витрати на оплату праці – 80000 грн., нарахування на цю зарплату – 30000 грн., інші прямі витрати – 20000 грн. Загальновиробничі витрати за звітний період склали 200000 грн., з них 110000 грн. – змінні, 90000 грн. – постійні. Нормальна потужність підприємства – 100000 одиниць виготовленої продукції за звітний період. Цій потужності відповідають 80000 грн. постійних загальновиробничих витрат. За даний звітний період підприємство виготовило 90000 одиниць продукції.

Визначити виробничу собівартість виготовленої продукції у даному звітному періоді і зробити відповідні записи у бухгалтерському обліку.

Література:[1-30]

Тема 10. Фінансова звітність підприємства.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді, підготовка доповіді.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Облік фінансових результатів діяльності.
- 2) Облік результатів надзвичайної діяльності.
- 3) Облік результатів звичайної діяльності.
- 4) Облік використання прибутку підприємства.

3. Розв’яжіть тестові завдання:

1 Річна фінансова звітність складається:

- А) з двох форм;
- Б) з чотирьох форм;
- В) з трьох форм;
- Г) з п'яти форм.

1. Який із наведених етапів формування фінансової звітності є першим?

А) визначення залишків на балансових рахунках, формування Головної книги;

Б) розкриття подій, що відбулись після дати балансу;

В) проведення інвентаризації активів і зобов'язань та відображення її результатів на рахунках бухгалтерського обліку; заповнення звітних форм, перевірка узгодженості їх показників.

2. В якому розділі Звіту про власний капітал відображається спрямування прибутку до пайового капіталу?

- А) Коригування;
- Б) Внески учасників;
- В) Розподіл прибутку;
- Г) Вилучення капіталу.

3. В якому розділі Звіту про власний капітал відображається безкоштовне одержання необоротних активів?

- А) Коригування;
- Б) Вилучення капіталу;
- В) Внески учасників;
- Г) Інші зміни в капіталі.

4. В якому розділі Звіту про рух грошових коштів відображається сума сплачених дивідендів?

- А) Рух коштів у результаті операційної діяльності;
- Б) Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності;
- В) Рух коштів у результаті фінансової діяльності;
- Г) в жодному із перелічених розділів.

5. Що з переліченого відносять до подій, які вказують на обставини, що виникли після дати балансу і не вимагають коригування відповідних статей фінансової звітності?

А) переоцінка активів після звітної дати, яка свідчить про стійке зниження їхньої вартості дебітора підприємства, заборгованість якого раніше була визнана сумнівною;

Б) прийняття рішення щодо емісії цінних паперів;

Г) виявлення помилок або порушень законодавства, що призвели до перекручення даних фінансової звітності.

6. Консолідована фінансова звітність складається, якщо:

- А) контроль материнським підприємством над дочірнім є тимчасовим;

Б) дочірнє підприємство неспроможне передавати засоби материнському підприємству;

В) дочірнє підприємство утримується виключно з ціллю його продажу в поточному році;

Г) серед переліченого вірної відповіді немає.

7. При консолідації фінансової звітності виключенню не підлягають:

А) балансова вартість фінансових інвестицій материнського підприємства в дочірні і частка материнського підприємства в капіталі дочірніх;

Б) суми внутрішньогрупових операцій і внутрішньо групових сальдо;

В) прибутки (збитки) дочірніх підприємств;

Г) суми нереалізованих прибутків і збитків, що виникають в результаті внутрішньогрупових операцій.

8. Частка меншості в консолідованому балансі відображається у складі:

А) власного капіталу;

Б) зобов'язань;

В) необоротних активів;

Г) у описуваному рядку окремо від власного капіталу і зобов'язань.

9. Показники річної фінансової звітності підприємства підлягають коригуванню при умові, якщо:

А) кумулятивний приріст інфляції менший 90%;

Б) кумулятивний приріст інфляції рівний або більший 90%;

В) індекс інфляції на дату балансу більший 100%;

Г) індекси інфляції за останні три роки мають тенденцію до збільшення.

10. При коригуванні статей балансу на вплив інфляції активи, придбані на умовах відстрочення платежу без сплати відсотків:

А) не коригуються;

Б) коригуються з використанням індексу інфляції на дату переоцінки;

В) коригуються із застосуванням індексу інфляції на дату їх визнання;

Г) коригуються із застосуванням індексу інфляції на дату платежу.

4. Виконати завдання:

Підприємство «Мрія», що здійснює реалізацію товарів через роздрібну мережу, на початок квітня 20XX року має в наявності товари, роздрібна вартість яких складає 1800000,00 грн., у тому числі торгова націнка – 450000,00 грн.

Протягом місяця були придбані товари за купівельною вартістю на суму 225000,00 грн., ПДВ – 45000,00 грн. Сплачені транспортні витрати з доставки товарів у сумі 1500,00 грн., ПДВ – 300,00 грн., витрати на проведення експертизи якості та сертифікації товару – 800,00 грн., ПДВ – 160,00 грн. Торгова націнка на придбаний товар становить 20 %.

За квітень було реалізовано за готівку товар за ціною продажу на суму 1507500,00 грн.

Необхідно: відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку та у звітності підприємства «Мрія»

Література:[1-30]

Навчальне видання

Шевченко Любов Ярославівна

Росва Ольга Сергіївна

Кафедра обліку та аудиту

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Формат 60×84/8. Ум. др. арк. 2,9.

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. Трамвайна, 16.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.